

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2024

TOMÁŠ SALAJ

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra správního práva a správní vědy

**Ochrana veřejného zdraví a kompetence příslušníků
bezpečnostního sboru**

Bakalářská práce

**Protection of Public Health and Competence
of Members of the Security Corps**

Bachelor thesis

**VEDOUCÍ PRÁCE
JUDr. Lenka Scheu, Ph.D.**

**AUTOR PRÁCE
Tomáš Salaj**

PRAHA
2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Kalových Varech, dne 9. 2. 2024

Tomáš Salaj

Poděkování

Zde bych velmi rád a upřímně poděkoval paní JUDr. Lence Scheu, Ph.D., a to za profesionální vedení mé bakalářské práce a ochotu při poskytování cenných rad a svého času.

Anotace

Tématem bakalářské práce je ochrana veřejného zdraví a kompetence příslušníků bezpečnostního sboru. V úvodu se bakalářská práce zabývá vymezením základních pojmů týkajících se dané problematiky. Ochranou veřejného zdraví, příslušníky bezpečnostních sborů a jejich kompetencemi, bezpečností a bezpečnostním systémem a zákonem o služebním poměru příslušníků bezpečnostního sboru. Další část popisuje bezpečnostní sbory ČR. Třetí kapitola charakterizuje onemocnění COVID-19 a s ním související příslušná opatření. V závěrečné části je komparace kompetencí příslušníků bezpečnostních sborů, a to v době před a v průběhu pandemie koronaviru. Uvedena jsou také autorova možná doporučení de lege ferenda.

Klíčová slova

Zdraví. Ochrana veřejného zdraví. Bezpečnostní sbor. Příslušník bezpečnostního sboru. Služební poměr. Bezpečnost. Pandemie. Kompetence.

Annotation

The topic of the bachelor's thesis is the protection of public health and the competence of members of the security corps. In the introduction the bachelor's thesis deals with the definitiv of basic concepts related to the given issue. Deals with the protection of public health, members of the security forces and their competences, security and the security system and the law on the employment relationship of members of the security corps. The next section describes the security forces of the Czech Republic. The third chapter characterizes pandemic of COVID-19 and related measures. In the final part, there is a comparison of the competences of members of the security corps, namely before and during the coronavirus pandemic. The author presents possible recommendations de lege ferenda.

Keywords

Health. Protection of public health. Security corps. Member of the security corps. Employment relationship. Safety. Pandemic. Competence.

Obsah

Seznam použitých zkratk	6
Úvod	7
1 Vymezení základních pojmů	9
1.1 Veřejné zdraví.....	9
1.2 Ochrana veřejného zdraví.....	12
1.3 Příslušníci bezpečnostních sborů	14
1.4 Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů	15
1.5 Bezpečnost a bezpečnostní systém.....	17
2 Bezpečnostní sbory ČR	20
2.1 Policie ČR.....	20
2.2 Hasičský záchranný sbor ČR.....	22
2.3 Celní správa ČR	23
2.4 Vězeňská služba ČR.....	24
2.5 Generální inspekce bezpečnostních sborů	25
2.6 Bezpečnostní informační služba	26
2.7 Úřad pro zahraniční styky a informace.....	27
3 Veřejné zdraví v souvislosti s epidemií COVID-19	29
3.1 Onemocnění COVID-19.....	29
3.2 Nouzový stav a opatření	30
4 Kompetence příslušníků v době pandemie COVID-19	33
Závěr	46
Seznam použité literatury	48

Seznam použitých zkratk

COVID-19	Onemocnění způsobené koronavirem s označením SARS-CoV-2
EU	Evropská unie
GIBS	Generální inspekce bezpečnostních sborů
LZPS	Ústavní zákon č. 2/1993, Sb., Listina základních práv a svobod, v posledním znění
OSN	Organizace spojených národů
Policie ČR	Policie České republiky
VŠČR	Vězeňská služba ČR
WHO	Světová zdravotnická organizace
Zákoník práce	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v posledním znění
ZBIS	Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, v posledním znění
ZCS	Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v posledním znění
ZGI	Zákon 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění
ZHZS	Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění
ZOVZ	Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění
ZPČR	Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění
ZSP	Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění
ZVSJS	Zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, v posledním znění

Úvod

Tématem této bakalářské práce je ochrana veřejného zdraví a kompetence příslušníků bezpečnostního sboru, přičemž toto téma si autor práce vybral z důvodu toho, že je velmi aktuální a v době, kdy naši zemi sužovala pandemie COVID-19, bylo velmi rozšířené a diskutované.

Bakalářská práce definuje pojmy, jako je veřejné zdraví, ochrana veřejného zdraví, bezpečnostní sbor, vymezuje, kdo jsou příslušníci bezpečnostního sboru a jaké jsou jejich kompetence, dále se věnuje tématu onemocnění COVID-19, opatřením s tímto souvisejícím a kompetencím příslušníků bezpečnostních sborů právě v době pandemie. Bakalářská práce má čtyři kapitoly. V první kapitole autor definuje pojem zdraví, ochranu veřejného zdraví, věnuje se právní problematice ochrany veřejného zdraví, komentuje zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a definuje pojem bezpečnost, který s tématem ochrany veřejného zdraví, dle autora, úzce souvisí. V druhé kapitole se autor zabývá samotnými bezpečnostními sbory, mezi něž patří Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Celní správa ČR, Vězeňská služba ČR, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace. Třetí kapitola bakalářské práce seznamuje čtenáře s onemocněním COVID-19, nouzovým stavem a opatřeními proti šíření onemocnění COVID-19. Čtvrtá kapitola se věnuje kompetencím příslušníků bezpečnostních sborů ČR v době pandemie COVID-19 a komparací těchto kompetencí v době před pandemií.

Cílem práce je analýza opatření vedoucích k úpravě kompetencí bezpečnostních sborů při ochraně veřejného zdraví, a to konkrétně v době pandemie COVID-19. Dalším cílem je zhodnocení, jaká měla příslušná opatření dopad na danou část populace. Autor bakalářské práce nemá za cíl konstatovat a hodnotit veškerá vydaná opatření v době pandemie, pouze ta, která z jeho pohledu a v souvislosti s jeho prací považuje za zajímavá a stěžejní.

Autor skrze bakalářskou práci poskytne základní a důležité informace týkající se problematiky ochrany veřejného zdraví a kompetencí příslušníků bezpečnostního sboru. Na závěr také uvede možná doporučení de lege ferenda.

Při zpracování bakalářské práce autor vychází z odborné literatury, vydaných usnesení a nařízení, aktuálních zákonů a komentářů k zákonům. Využívány budou také dostupné materiály a informace na relevantních internetových stránkách. Právní předpisy jsou citovány ve znění platném ke dni odevzdání bakalářské práce.

Použitými metodami jsou metoda deskriptivní, komparativní a analytická.

1 Vymezení základních pojmů

Autor v této kapitole považuje za důležité vymezit základní pojmy vztahující se k problematice ochrany veřejného zdraví a kompetencím příslušníků bezpečnostních sborů. Danými pojmy jsou veřejné zdraví, ochrana veřejného zdraví, příslušníci bezpečnostních sborů a jejich kompetence, zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, bezpečnost a bezpečnostní systém České republiky, a to v souvislosti s příslušnými právními předpisy. Jak již bylo dříve zmíněno, autor práce se rozhodl celou práci propojit s tématem onemocnění způsobeném koronavirem s označením SARS-CoV-2 (pro účely bakalářské práce dále jen „COVID-19“). Pro téma bakalářské práce je dle autora zásadní věnovat se nejen aktuální a účinné právní úpravě zdravotnického práva, která veřejné zdraví ovlivňuje a též právní úpravě bezpečnostních sborů a jejich kompetencím, ale také konkrétním příkladům z praxe.

1.1 Veřejné zdraví

Pojem veřejné zdraví je zakotven v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, dle platné úpravy, (pro účely bakalářské práce dále jen „ZOVZ“). Veřejným zdravím je zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin. Tento zdravotní stav je určován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a také celkovým způsobem života.¹ Veřejné zdraví je možno pojmově vymezit jako objektivně zjistitelný zdravotní stav populace a jako takové je de facto kvalitou života člověka (respektive celé populace) přímo závislou na stavu životního prostředí.² V rámci podpory zdraví patří mezi nejdiskutovanější témata ekonomické otázky závislostí (kouření, alkohol, drogy), náklady a přínosy preventivní péče a vzdělávání ke zdraví.³

---

¹ Viz § 2 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

² DUDOVÁ, Jana. Právo na ochranu veřejného zdraví. Praha: Linde, a.s., 2011. s. 27. ISBN 978-80-7201-854-3.

³ BARTÁK, Miroslav. Ekonomika zdraví. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010. s. 80. ISBN 978-80-7357-503-8.

Klíčovým nástrojem ke zlepšení celkového zdravotního stavu populace, ale také ke zvýšení zaměstnanosti a zlepšení efektivity zdravotnického systému, je prevence.⁴

Z pohledu autora je důležité níže definovat pojem zdraví. Zdraví je podle definice uvedené v zakládajícím dokumentu Světové zdravotnické organizace (pro účely bakalářské práce dále jen „WHO“) z roku 1946, který vstoupil v platnost v roce 1948, vymezeno jako „stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody, nejen jako nepřítomnost nemoci nebo vady“.⁵ Zakládajícím dokumentem WHO je Ústava Světové zdravotnické organizace, která byla přijata na Mezinárodní konferenci zdraví v New Yorku.⁶ WHO je specializovanou agenturou Organizace spojených národů, která se věnuje otázkám zdraví a zdravotnictví. Agenda WHO zahrnuje globální zdravotní problémy, zdravotnický výzkum, ale také stanovování politické agendy, norem a standardů v oblasti zdravotnictví, poznatkovou podporu tvorby politických rozhodnutí, poskytování technické asistence členským státům a monitorování trendů ve zdraví.⁷ WHO má i v České republice svoji vlastní kancelář, a to v Rytířské ulici, v Praze.⁸ Kancelář WHO ovlivňuje také tvorbu zdravotní politiky na národní i regionální úrovni. Důležitá je též spolupráce mezi WHO/EURO a Ministerstvem zdravotnictví ČR, kdy společnými zájmy jsou například zdravé stárnutí, primární péče, připravenost na pandemie či epidemie apod.⁹ Každý občan má právo na tu nejvyšší úroveň zdraví, a to bez ohledu na národnost, rasu, náboženské či politické vyznání, sociální či ekonomický status, což je zakotveno v preambuli Ústavy WHO.¹⁰

---

⁴ Viz Usnesení vlády ČR ze dne 13. července 2020 č. 743/2020 ke Strategickému rámci rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2030. In: část III materiál čj. 703/20. 2019. s. 58.

⁵ BARTÁK, Miroslav. *Ekonomika zdraví*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010. s. 13. ISBN 978-80-7357-503-8.

⁶ World Health Organization. *Světová zdravotnická organizace. Ústava WHO*. Online. Dostupné z: <https://www.who.int/about/accountability/governance/constitution>. [cit. 1. 11. 2023].

⁷ BARTÁK, Miroslav. *Ekonomika zdraví*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010. s. 204. ISBN 978-80-7357-503-8.

⁸ World Health Organization. *Světová zdravotnická organizace v ČR*. Online. Dostupné z: <https://www.who.int/countries/cze/>. [cit. 4. 11. 2023].

⁹ Ministerstvo zahraničních věcí ČR. *Světová zdravotnická organizace*. Online. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.geneva/cz/odborne_organizace/ostatni_agendy/index.html. [cit. 4. 11. 2023].

¹⁰ World Health Organization. *Světová zdravotnická organizace. Ústava WHO*. Online. Dostupné z: <https://www.who.int/about/accountability/governance/constitution>. [cit. 1. 11. 2023].

V kontextu s veřejným zdravím je dle autora žádoucí zmínit také angažovanost Evropské unie (pro účely bakalářské práce dále jen „EU“) v této problematice.

Ministerstvo zdravotnictví ČR na svých stránkách uvádí, jakým způsobem EU operuje v oblasti veřejného zdraví. EU se angažuje například v oblasti výživy, předcházení a boji s obezitou, omezování kouření a také například vykonává dohled nad různými infekčními nemocemi jako je HIV/AIDS, TBC, různé typy žloutenky apod. V této souvislosti existují dva zásadní strategické dokumenty.¹¹ Jedním z dokumentů je Bílá kniha – Společně pro zdraví, jejíž platnost byla prodloužena i do následujících let. Tento dokument si klade za hlavní úkol posílit zdravotní stav jako takový v celé Evropě a ochránit občany před možnými epidemiologickými hrozbami. Samozřejmostí je také dynamika zdravotních systémů a inovace v oblasti technologie.¹² Druhým dokumentem je Druhý akční program Evropských společenství (ES) v oblasti veřejného zdraví 2008–2013, který byl dne 23. 10. 2007 přijat rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1350/2007/ES¹³, jenž byl však v roce 2014 nahrazen Třetím programem Unie v oblasti veřejného zdraví (2014–2020) s názvem Zdraví pro růst, který se zabývá nástroji k uskutečnění cílů EU v oblasti veřejného zdraví.¹⁴

Dne 13. 7. 2020 schválila vláda ČR usnesením č. 743/2020 Strategický rámec rozvoje péče o zdraví v České republice do roku 2030 a dne 11. 1. 2021 jeho implementační plány.¹⁵ Strategický rámec Zdraví 2030 sleduje tři specifické cíle, jimiž jsou ochrana a zlepšení zdraví obyvatel, optimalizace zdravotnického systému a podpora vědy a výzkumu.¹⁶

Cílovým stavem je tedy konkrétně vytvoření nejen funkčního, ale také legislativně a metodologicky správně nastaveného zdravotního systému. Tento

---

¹¹ Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Veřejné zdraví. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/verejne-zdravi/>. [cit. 2. 11. 2023].

¹² Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Bílá kniha. Společně pro zdraví: Strategický přístup pro EU na období 2008-2013. KOM (2007) 630. Online. Dostupné z: https://ec.europa.eu/health/ph_overview/Documents/strategy_wp_cs.pdf. [cit. 5. 11. 2023].

¹³ Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Druhý akční program ES. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/verejne-zdravi/>. [cit. 2. 11. 2023].

¹⁴ Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Třetí akční program EU. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/3-akcni-program-eu/>. [cit. 2. 11. 2023].

¹⁵ Viz Usnesení vlády ČR ze dne 13. července 2020 č. 743/2020 ke Strategickému rámci rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2030. In: část III materiál čj. 703/20. 2019.

¹⁶ Ibidem, s. 11.

system bude založen na podpoře a ochraně zdraví, zdokonalování zdravotní gramotnosti obyvatelstva ČR a vytváření takových podmínek, díky kterým bude docházet k včasnému zachycení infekčních a jiných závažných onemocnění.¹⁷

V rámci Organizace spojených národů (pro účely bakalářské práce dále jen „OSN“) bylo též v souvislosti s ochranou zdraví a právem na zdraví přijato mnoho deklarácí. Jmenovitě může autor zmínit například Všeobecnou deklaraci lidských práv, která byla vyhlášena valným shromážděním OSN, a to dne 10. 12. 1948 v New Yorku. Deklarace v čl. 25 zavádí právo na životní úroveň v takové výši, která zajistí zdraví a důstojnost občanů, právo na lékařskou péči, sociální služby či zabezpečení v době nemoci.¹⁸ Dalším dokumentem je například Úmluva o právech dítěte, která vstoupila v planost dne 2. 9. 1990 v New Yorku, a to svým čl. 49 odst. 1. V čl. 24 výše zmíněné deklarace je uvedeno, že každé dítě má právo na nejvyšší možnou úroveň svého zdravotního stavu a nesmí mu být v žádném případě zcizeno právo na přístup ke všem zdravotním a rehabilitačním službám. Státy musí činit nutná opatření k tomu, aby nedocházelo ke škodícím praktikám při ochraně zdraví dětí.¹⁹

1.2 Ochrana veřejného zdraví

Ochrana veřejného zdraví je souhrnem základních činností a opatření směřujících k vytváření a ochraně zdravých životních a pracovních podmínek člověka a k zabránění nekontrolovatelnému šíření infekčních a hromadně se vyskytujících onemocnění.²⁰

Z hodnocení zdravotních rizik pak vychází hygienické požadavky, které jsou stanoveny prováděcími právními předpisy. Infekční onemocnění, izolace, karanténa a opatření jsou velmi úzce spjaté s problematikou ochrany veřejného zdraví.²¹ Dle ZOVZ, a to konkrétně § 2 odst. 5, nazýváme infekčním

---

¹⁷ Viz Usnesení vlády ČR ze dne 13. července 2020 č. 743/2020 ke Strategickému rámci rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2030. In: část III materiál čj. 703/20. 2019. s. 62.

¹⁸ ADAMUS, V. Mezinárodní dokumenty o lidských právech. Praha: Linde Praha, a. s., 2000. s. 37. ISBN 80-7201-221-5.

¹⁹ Ibidem, s. 303-305.

²⁰ Viz § 2 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

²¹ KRÝSA, Ivo., KRÝSOVÁ, Zdena. Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. s. 6. ISBN 978-80-7552-070-8.

onemocněním takové onemocnění, které je způsobeno původci infekcí či jejich toxiny. Při šíření infekčního onemocnění dochází k přenosu původce infekce nebo jeho toxinu.²² Pokud však nedojde k včasné izolaci infikovaného jedince, může dojít k nekontrolovatelnému šíření infekčního onemocnění, jako tomu bylo například právě v době pandemie onemocnění COVID-19. V praxi je však velmi těžké předejít již od počátku přenosu, a to právě u tohoto onemocnění, které je infekční již v době bezpříznakové. Následně je však potřeba zajistit veškerá opatření k tomu, aby i nadále nedocházelo k šíření infekce do rozsahu pandemie. S čímž souvisí též i nezbytnost zaktivování orgánů státní správy v ochraně veřejného zdraví. Podle ustanovení § 78 odst. 1 ZOVZ státní správu právě v ochraně a podpoře veřejného zdraví vykonávají Ministerstvo zdravotnictví ČR, krajské hygienické stanice, Ministerstvo obrany ČR, Ministerstvo vnitra ČR, Ministerstvo dopravy ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, krajské úřady a od 1. 7. 2023 (účinnost) též stavební úřady.²³

Ministerstvo zdravotnictví ČR v součinnosti s orgány krizového řízení České republiky realizuje vlastní koncepci krizového řízení a připravuje systém zdravotnické pomoci obyvatelstvu za krizových situací a za válečného stavu. V oblasti zdravotní péče a ochrany veřejného zdraví stanovuje specifické podmínky činnosti zdravotnických zařízení vyplývající z charakteristiky mimořádných událostí, krizových situací a schválených hospodářských opatření pro krizové stavy. Také je zřízena funkce hlavního hygienika, který ve věcech ochrany veřejného zdraví vystupuje jako orgán ministerstva.²⁴

Příslušné orgány ochrany veřejného zdraví jsou oprávněny vykonávat epidemiologické šetření a předcházet šíření infekčního onemocnění. Zjišťují ohnisko nákazy a veškeré okolnosti. Osoby zúčastněné jsou povinny s orgány ochrany veřejného zdraví spolupracovat.²⁵

---

²² Viz § 2 odst. 5 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

²³ Viz § 78 odst. 1 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

²⁴ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 232. ISBN 978-80-87125-35-9.

²⁵ KRÝSA, Ivo., KRÝSOVÁ, Zdena. Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. s. 142. ISBN 978-80-7552-070-8.

Nezbytnou podmínkou pro řešení případů velmi vysokého rizika ohrožení veřejného zdraví v České republice infekčním onemocněním, ale i pro případy nemocí, které nemají infekční povahu, je zajištění připravenosti systému ochrany veřejného zdraví na řešení přeshraničních hrozeb.²⁶ Dle autora je právě z tohoto důvodu nezbytné stále úsek ochrany veřejného zdraví zdokonalovat a přicházet s novými podněty.

Součástí ústavního pořádku České republiky je Listina základních práv a svobod (pro účely bakalářské práce dále jen „LZPS“).²⁷ Každý občan má dle čl. 31 LZPS právo na ochranu svého zdraví, také má v této souvislosti právo na bezplatnou zdravotní péči a pomůcky na podporu zdraví.²⁸

1.3 Příslušníci bezpečnostních sborů

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (pro účely bakalářské práce dále jen „ZSP“), a to konkrétně § 1, upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, tedy příslušníků bezpečnostních sborů, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby. Bezpečnostním sborem se rozumí Policie ČR, Hasičský záchranný sbor ČR, Celní správa ČR, Vězeňská služba ČR, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.²⁹

Samotný ZSP vymezuje i jiné pojmy, o kterých bude hovořeno níže v podkapitole. V této souvislosti je na místě vymezení základních rozdílů mezi služebním poměrem a pracovním poměrem. Příslušníci bezpečnostních sborů jsou vázáni ZSP, jelikož jsou ve služebním poměru. Služební poměr je definován jako vztah mezi příslušníkem a zaměstnavatelem, kterým je v tomto případě stát. Existují rozdíly, tedy konkrétně nejen zvýhodnění, ale také určitá omezení, a to

---

²⁶ Viz Usnesení vlády ČR ze dne 13. července 2020 č. 743/2020 ke Strategickému rámci rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2030. In: část III materiál čj. 703/20. 2019. s. 57.

²⁷ Viz čl. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v posledním znění.

²⁸ Viz čl. 31 ústavního zákona č. 2/1993, Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, v posledním znění.

²⁹ Viz § 1 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

u příslušníků bezpečnostních sborů ve služebním poměru, oproti zaměstnancům v pracovněprávnímu vztahu.

Služební poměr je charakterizován jako institut veřejného práva, jedná se o právní poměr státně zaměstnanecký. Po celou dobu svého průběhu se výrazně odlišuje od poměru pracovního, jehož účastníci mají rovné postavení.³⁰ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (pro účely bakalářské práce dále jen „zákoník práce“) v § 1 upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, tyto vztahy jsou vztahy pracovněprávními.³¹

1.4 Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Služební poměr příslušníků Sboru národní bezpečnosti byl po dlouhé období upraven rámcovým zákonem č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků. Práva a povinnosti příslušníků byly upraveny vnitřními předpisy, které vydával ministr vnitra. V návaznosti na kodifikaci pracovního zákonodárství (zákon č. 65/1965, Sb., zákoník práce) byl přijat zákon č. 100/1970 Sb., o služebním poměru příslušníků Sboru národní bezpečnosti.

Od roku 1990 byl vytvářen nový zákon o služebním poměru, avšak výsledkem byla odlišná úprava v několika zákonech, napříč legislativními orgány jednotlivých republik a federace. Konkrétně tedy zákon č. 334/1991 Sb., o služebním poměru policistů zařazených ve Federálním policejním sboru a Sboru hradní policie, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 410/1991 Sb., o služebním poměru příslušníků Policejního sboru Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (zánik 31. 12. 2006).³² Postupem času byly vytvořeny zákony k jednotlivým bezpečnostním sborům, které řídily služební poměry příslušníků. Vzhledem k nastalé nejednotnosti a roztržitosti právní úpravy služebního poměru v bezpečnostních sborech, byl vytvořen jednotný a ucelený právní

---

³⁰ CHROBÁK, Jiří., BLAHUT, Aleš., KULHÁNEK, Jan., VODIČKA, Stanislav. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2019. s. 2. ISBN 978-80-7598-539-2.

³¹ Viz § 1 a) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v posledním znění.

³² TOMEK, Petr., FIALA, Zdeněk. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019. s. 8–9. ISBN 978-80-7554-234-2.

předpis, a to zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.³³

Jelikož je tato podkapitola a téma celkově velmi rozsáhlé, nebude autor konkretizovat veškerá ustanovení paragrafů ZSP, ale vybere pouze ty, které jsou dle jeho názoru zajímavé, potřebné či důležité zmínit.

Do služebního poměru může být přijat státní občan České republiky, který o přijetí písemně požádá, je starší 18 let, je bezúhonný, splňuje stupeň vzdělání stanovený pro služební místo, na které má být ustanoven, je zdravotně, osobnostně a fyzicky způsobilý k výkonu služby, je plně svéprávný, je oprávněn seznamovat se s utajovanými informacemi, podle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo, pro které se tato způsobilost vyžaduje, není členem politické strany nebo politického hnutí a jde-li o služební poměr příslušníka zpravodajské služby, ani odborové organizace, nevykonává jinou výdělečnou činnost, s výjimkou činnosti podle § 48 odst. 4 písm. c) až e), h) a i) ZSP a § 68 odst. 2 ZSP a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které provozují podnikatelskou činnost.³⁴

V § 11a ZSP je upravena zkušební doba po přijetí do služebního poměru. Zkušební doba je šestiměsíční, což je oproti zkušební době v klasickém pracovním poměru rozdíl, když po přijetí do pracovního poměru je zkušební doba tříměsíční.³⁵

Bývalý příslušník bezpečnostního sboru, který odsloužil v bezpečnostním sboru alespoň 15 let má nárok na výsluhový příspěvek. Výsluhový příspěvek, a právě nárok na něj je podrobně popsán v § 157–163 ZSP.³⁶ Žádná takováto forma benefitu v rámci pracovněprávního vztahu není. Dle zákoníku práce má zaměstnanec právo na jakousi formu příspěvku, zvanou odstupné, a to v případě nezaviněného ukončení pracovního poměru nebo na základě vzájemné dohody se zaměstnavatelem.³⁷

---

³³ TOMEK, Petr., FIALA, Zdeněk. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019. s. 8–9. ISBN 978-80-7554-234-2.

³⁴ Viz § 13 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

³⁵ Viz § 11a zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

³⁶ Viz § 157–163 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

³⁷ Viz § 67 a § 68 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v posledním znění.

Tomek a Fiala ve své knize Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů uvádí, že v § 45 ZSP jsou vyjmenovány základní kompetence příslušníků bezpečnostních sborů, nikoliv celkový taxativní výčet. Výčet všech kompetencí příslušníků je tak široký, že je obsažen nejen v ZSP, ale také v jednotlivých zákonech týkajících se samotných bezpečnostních sborů.³⁸ Jako základní kompetence a povinnosti příslušníka bezpečnostního sboru autor práce uvádí například dodržování služební kázně, cti, vzdělávání se či zdokonalování se v pohybové zdatnosti. Služební kázeň spočívá v nestranném, řádném a svědomitém plnění služebních povinností příslušníka, které pro něj vyplývají z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů.³⁹

Pro právní úpravu služebního poměru neplatí zásada „co není zakázáno, je povoleno“ obsažená v zákoníku práce, ale naopak je pro ni typická zásada „co není povoleno, je zakázáno“.⁴⁰

1.5 Bezpečnost a bezpečnostní systém

Autor práce je přesvědčen, že je v souvislosti s tématem práce důležité definovat též pojem bezpečnost a bezpečnostní systém České republiky, což úzce souvisí s bezpečnostními sbory a jejich kompetencemi.

Hrinko ve své knize Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek konstatuje, že bezpečí je pojímáno jako určitý stav lidského systému, při kterém je běžná pravděpodobnost, že může dojít k ohrožení zájmů, naopak při nebezpečí je pravděpodobnost, že může dojít k ohrožení chráněných zájmů, velmi vysoká.⁴¹ Pojetí bezpečnosti jako kvality života je mnohými odborníky kritizováno, protože se obávají nežádoucích tendencí, které se snaží bezpečnost povýšit na jakési univerzální dobro, tedy na stav, k němuž by mělo směřovat veškeré dění.⁴²

---

³⁸ TOMEK, Petr., FIALA, Zdeněk. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019. s. 221. ISBN 978-80-7554-234-2.

³⁹ Viz § 46 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

⁴⁰ TOMEK, Petr., FIALA, Zdeněk. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019. s. 11. ISBN 978-80-7554-234-2.

⁴¹ HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 13. ISBN 978-8087125-34-2.

⁴² DANICS, Štefan., STRNAD, Štěpán. Aspekty bezpečnosti. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. s. 15. ISBN 978-80-7251-455-7.

Bezpečnost je tedy soubor opatření a činností k zajištění bezpečí a udržitelného rozvoje lidského systému.⁴³ Na nejobecnější rovině lze bezpečnost charakterizovat jako pojem, který nemá žádný vlastní pozitivní obsah, nemá žádnou substanci. Je vždy popisem a vlastností určitého vztahu. Negativní vymezení spočívá v důrazu na nepřítomnost a potlačení hrozeb, nebezpečí či rizik.⁴⁴ Pojem bezpečnost není abstraktní, ale odráží složité vztahy subjektů a objektů (příroda, lidé, technika) tvořících určitý systém. Z hlediska sociálního odráží pojem bezpečnosti vztahy mezi sociálními subjekty nebo nositeli bezpečnosti a jejich aktivitami, kdy každý ze subjektů může být zároveň i objektem.⁴⁵

Bezpečnost České republiky zajišťují ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory a havarijní služby. Spolupodílejí se pak státní orgány, orgány územních samosprávných celků a právnické a fyzické osoby.⁴⁶ Hrinko ve své knize Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek uvádí, že bezpečnostní politika státu je vždy tvořena určitými nástroji, skrze které je dosahováno předem stanovených cílů. Prvořadé je ochránit životy, zdraví a majetek obyvatelstva, zajistit územní celistvost a svrchovanost státu, ochránit demokratické principy, sociální a ekonomický rozvoj a další.⁴⁷

V oblasti zajišťování bezpečnosti je dle autora bakalářské práce důležité zmínit Bezpečnostní strategii České republiky, která je zásadním dokumentem bezpečnostní politiky státu. V současné době je nejaktuálnějším dokumentem Bezpečnostní strategie České republiky 2023, která plynule navazuje a doplňuje Bezpečnostní strategii 2003, 2011 a 2015.⁴⁸ Již v Bezpečnostní strategii České republiky 2015, a to konkrétně v bodě 82, je uvedeno, že v případě výskytu

---

⁴³ HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 13. ISBN 978-8087125-34-2.

⁴⁴ BALABÁN, Miloš., DUCHEK, Jan., STEJSKAL, Libor. Kapitoly o bezpečnosti. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2007. s. 12. ISBN 978-80-246-1440-3.

⁴⁵ ŠUGÁR, Ján., JAKUBCOVÁ, Lenka. Bezpečnostní aspekty vybraných negativních sociálních jevů v názorech policistů ČR. Zlín: VeRBuM, 2013. s. 22. ISBN 978-80-87500-41-5.

⁴⁶ Viz čl. 3 odst. 1 a 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v posledním znění.

⁴⁷ HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 14. ISBN 978-8087125-34-2.

⁴⁸ Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Bezpečnostní strategie České republiky 2023. Online. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/5161086/Bezpecnostni_strategie_2023.pdf. [cit. 28. 11. 2023].

a šíření infekčních onemocnění s pandemickým potenciálem vláda na národní úrovni přijímá adekvátní preventivní a represivní protiepidemická opatření a vytváří podmínky pro poskytování zdravotní péče. Orgány ochrany veřejného zdraví zajistí rychlou a validní výměnu informací o šíření onemocnění a o přijímaných protipatřeních na mezinárodní úrovni.⁴⁹

Bezpečnostní systém je prostředkem bezpečnostní politiky státu, tvoří síť spolupracujících subjektů a spadá do hierarchie celku, řízeného a financovaného státem.⁵⁰

Bezpečnostní rada státu je zřízena čl. 9 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, dle platné úpravy. Bezpečnostní rada státu je tvořena předsedou vlády a dalšími členy vlády. Bezpečnostní rada státu připravuje veškeré podklady a návrhy k zajištění bezpečnosti České republiky.⁵¹ Hrinko ve své knize *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek* dále uvádí, že v oblasti koordinace problematiky bezpečnosti České republiky je zapotřebí Bezpečnostní rady státu.⁵² Bezpečnostní rada státu spadá přímo pod vládu a je tvořena šesti výbory – výborem pro obranné plánování, pro civilní nouzové plánování, pro vnitřní bezpečnost, pro koordinaci zahraniční bezpečnostní politiky, pro zpravodajskou činnost a pro kybernetickou bezpečnost.⁵³ Podrobné informace o složení, úkolech a jednání bezpečnostní rady státu a jejích výborů jsou k dispozici na internetových stránkách vlády.⁵⁴

---

⁴⁹ Vláda České republiky. *Bezpečnostní strategie České republiky 2015*. s. 19. b. 82. Online. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>. [cit. 28. 11. 2023].

⁵⁰ HRINKO, Martin. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 21. ISBN 978-8087125-34-2.

⁵¹ Viz čl. 9 odst. 1 a 2 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v posledním znění.

⁵² HRINKO, Martin. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 21. ISBN 978-8087125-34-2.

⁵³ *Ibidem*, s. 22–23.

⁵⁴ Vláda České republiky. *Bezpečnostní rada státu*. Online. Dostupné z: [Bezpečnostní rada státu | Vláda ČR \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz/vlada-2023/Bezpečnostní-rada-státu). [cit. 28. 11. 2023].

2 Bezpečnostní sbory ČR

Definice pojmu bezpečnostní sbor obsahuje současně vymezení osobnostní působnosti zákona. ZSP upravuje právní postavení příslušníků Policie České republiky, Vězeňské služby České republiky, Celní správy České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace a také Generální inspekce bezpečnostních sborů.⁵⁵

2.1 Policie ČR

Stěžejním právním předpisem je pro tuto podkapitolu zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (pro účely bakalářské práce dále jen „ZPČR“).

Dle § 4 ZPČR plní úkoly policie příslušníci – policisté a zaměstnanci, kteří jsou zařazeni u policejního útvaru – zaměstnanci policie.⁵⁶ Personální substrát Policie České republiky (pro účely bakalářské práce dále jen „Policie ČR“) je tvořen příslušníky policie a zaměstnanci policie, kteří plní její úkoly. V personální oblasti reflektuje moderní tendence v policejní práci, které směřují k tomu, aby výkon tzv. nepolicejních činností – kompetencí, které nicméně spadají do úkolů policie, byl zajišťován spíše občanskými zaměstnanci než draze vyškolenými a vycvičenými policisty (jde především o některé servisní, administrativní, technické činnosti).⁵⁷

I v demokratickém státě je zapotřebí policejní organizace (jako součásti výkonné moci státu), která se systematickým preventivním a represivním působením podílí na zajištění udržování pořádku a vnitřní bezpečnosti státu.⁵⁸

---

⁵⁵ TOMEK, Petr., FIALA, Zdeněk. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019. s. 25. ISBN 978-80-7554-234-2.

⁵⁶ Viz § 4 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

⁵⁷ HABICH, Lukáš., KLOUBEK, Martin a kolektiv. Činnost policejních služeb. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. s. 20. ISBN 978-80-7251-481-6.

⁵⁸ BALABÁN, Miloš., DUCHEK, Jan., STEJSKAL, Libor. Kapitoly o bezpečnosti. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2007. s. 150. ISBN 978-80-246-1440-3.

Její činnost je však (na rozdíl od policejního státu) striktně vymezena zákonným rámcem s přesně vymezenými úkoly.⁵⁹ Kompetence Policie ČR jsou uvedeny v § 2 ZPČR, čemuž se bude autor věnovat v kapitole čtvrté.⁶⁰

Policie ČR zajišťuje bezpečnost České republiky společně s ozbrojenými silami, které se člení na armádu, Vojenskou kancelář prezidenta republiky a Hradní stráž. Policie ČR je jedním ze tří policejních subjektů působících na území České republiky. Dalšími policejními institucemi jsou obecní (městská) policie a vojenská policie. Policie ČR patří mezi bezpečnostní sbory a je složkou integrovaného záchranného systému.⁶¹ Policie zajišťuje nepřetržitý a bezodkladný příjem volání na národní číslo tísňového volání 158, výzev předaných operačními středisky základních složek integrovaného záchranného systému a výzev oznámených prostřednictvím dalších služeb určených k tísňové komunikaci a reakci na tísňovou komunikaci prostřednictvím operačního řízení.⁶²

Nastavení morálních hodnot, profesionálních kontur a zásad chování zaměstnanců je standardem v každé kvalitní organizaci či firmě a stejně tak i v policejním sboru. Příslušníci policie jsou povinni se řídit etickým kodexem, který vznikl z výchovných i kázeňsky postižitelných důvodů, ale hlavně jako symbol společenského plnění poslání bezpečnostního ozbrojeného sboru, pomáhat veřejnosti a chránit její práva a svobody.⁶³ Etický kodex Policie ČR zahrnuje co je cílem Policie ČR, základní hodnoty Policie ČR, závazky Policie ČR vůči společnosti a popis toho, co je osobní a profesní přístup Policie ČR.⁶⁴ Příslušníci policie si musí být vědomi svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům.⁶⁵

---

⁵⁹ BALABÁN, Miloš., DUCHEK, Jan., STEJSKAL, Libor. Kapitoly o bezpečnosti. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2007. s. 150. ISBN 978-80-246-1440-3.

⁶⁰ Viz § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

⁶¹ HABICH, Lukáš., KLOUBEK, Martin a kolektiv. Činnost policejních služeb. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. s. 12-13. ISBN 978-80-7251-481-6.

⁶² Viz § 23a odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

⁶³ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 302. ISBN 978-80-87125-35-9.

⁶⁴ Policie České republiky. Etický kodex Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>. [cit. 28. 12. 2023].

⁶⁵ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 302. ISBN 978-80-87125-35-9.

Policii ČR tvoří Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.⁶⁶

Policie ČR jako celek poskytovala při plnění karanténních opatření v době pandemie COVID-19 součinnost nejen místním samosprávním celkům a krajským hygienickým stanicím, ale také spolupracovala s Armádou ČR a Integrovaným záchranným systémem.⁶⁷

2.2 Hasičský záchranný sbor ČR

Stěžejním právním předpisem je pro tuto podkapitolu zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (pro účely bakalářské práce dále jen „ZHZS“).

Dle § 4 odst. 1 ZHZS pracují u hasičského záchranného sboru příslušníci, kteří jsou ve služebním poměru a řídí se ZSP a také zaměstnanci, kteří jsou v pracovním poměru a řídí se zákoníkem práce.⁶⁸ Hasičský záchranný sbor ČR je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.⁶⁹ Hašení požárů tvoří jen část zásahové činnosti, většinou se jedná o výjezdy k dopravním nehodám, haváriím spojeným s únikem toxických látek, ekologickým haváriím, živelním pohromám a dalším mimořádným událostem a krizovým situacím, kde je ohroženo zdraví a životy lidí či majetkové hodnoty a živelní prostředí.⁷⁰

---

⁶⁶ HABICH, Lukáš., KLOUBEK, Martin a kolektiv. Činnost policejních služeb. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. s. 19-20. ISBN 978-80-7251-481-6.

⁶⁷ Policie ČR. Pandemie COVID-19. Karanténní opatření. Spolupráce. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/bilance-policejnich-cinnosti-v-souvislosti-s-koronavirovou-pandemi.aspx>. [cit. 12. 1. 2024].

⁶⁸ Viz § 4 odst. 1 a), b) zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění.

⁶⁹ HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 117. ISBN 978-8087125-34-2.

⁷⁰ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 346. ISBN 978-80-87125-35-9.

Záchranný útvar Hasičského sboru ČR má funkci zejména při krizových situacích a mimořádných událostech, při obnově prostorů a objektů.⁷¹

Dle § 5 ZHZS je hasičský záchranný sbor tvořen generálním ředitelstvím, hasičskými záchrannými sbory jednotlivých krajů, záchranným útvarem a školou (se sídlem ve Frýdku-Místku).⁷² Karaffa, Hrinko, Zůna a kolektiv se ve své knize Vybrané kapitoly o bezpečnosti věnují také občanským sdružením, která jsou činná v oblasti požární ochrany. Jsou jimi například Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Česká hasičská jednota nebo Moravská hasičská jednota.⁷³ Hasičský záchranný sbor vyhodnocuje míru ohrožení, a to v případě, kdy dojde k šíření chemické látky či nějaké nebezpečné směsi a též v případě ohrožení státu nebo při válečném stavu spolupracuje s Armádou České republiky.⁷⁴

2.3 Celní správa ČR

Stěžejním právním předpisem je pro tuto podkapitolu zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (pro účely bakalářské práce dále jen „ZCS“).

Celní správa České republiky je soustavou správních orgánů a ozbrojeným bezpečnostním sborem. Jako orgány celní správy se zřizují Generální ředitelství cel a celní úřady, které jsou správními úřady a organizačními složkami státu.⁷⁵ Dle § 15 odst. 1 a odst. 2 ZCS činnost celní správy vykonávají jak příslušníci celní správy – celníci, tak i občanští zaměstnanci.⁷⁶

---

⁷¹ Viz § 8 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění.

⁷² Viz § 5 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění.

⁷³ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 354-355. ISBN 978-80-87125-35-9.

⁷⁴ Viz § 20 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění.

⁷⁵ Viz § 1 odst. 1 a 2 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v posledním znění.

⁷⁶ Viz § 15 odst. 1 a 2 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v posledním znění.

Celníci vykonávají svůj služební poměr dle zákona o příslušnících bezpečnostního sboru a občanští zaměstnanci jsou ke svému zaměstnavateli v takzvaném pracovním poměru a řídí se zákoníkem práce.⁷⁷ Od § 21 do § 47 jsou taxativně vyjmenována veškerá oprávnění (kompetence) a povinnosti celníka, avšak dle autora, pro účely bakalářské práce, není jejich konkrétní výčet nutný.

2.4 Vězeňská služba ČR

Stěžejním právním předpisem je pro tuto podkapitulu zákon č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky (pro účely bakalářské práce dále jen „ZVSJS“).

Vězeňská služba ČR (pro účely bakalářské práce dále jen „VSČR“) zajišťuje výkon vazby, výkon zabezpečovací detence a výkon trestu odnětí svobody a v rozsahu stanoveném tímto zákonem ochranu pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví a správě soudů a při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti ČR.⁷⁸ VSČR je ozbrojeným bezpečnostním sborem. Řídí ji generální ředitel VSČR, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti. Generální ředitel odpovídá ministrovi za činnost VSČR.⁷⁹ Dle § 1 odst. 4 ZVSJS je VSČR členěna na generální ředitelství, vazební věznice, věznice, zabezpečovací detence a v neposlední řadě je to školská instituce v podobě středního odborného učiliště a Akademie Vězeňské služby.⁸⁰

ZVSJS popisuje oprávnění příslušníka, a to konkrétně v § 10 až v § 21a, kdy pro účely bakalářské práce není dle autora potřeba v tuto chvíli taxativní výčet veškerých kompetencí, blíže se autor práce bude kompetencemi zabývat ve čtvrté kapitole.

Dle Yvonne Jewkes, která ve své knize Handbook on Prisons popisuje systém vězeňství, věznice a věznění, představuje v téměř většině vyspělých evropských zemích věznění ten nejvyšší trest a vrchol trestního práva. Výjimku

---

⁷⁷ Viz § 15 odst. 1 a 2 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v posledním znění.

⁷⁸ Viz § 1 odst. 1 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky, v posledním znění.

⁷⁹ Viz § 1 odst. 2 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky, v posledním znění.

⁸⁰ Viz § 1 odst. 4 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky, v posledním znění.

v této problematice tvoří USA, kde stále ještě v některých státech přetrvává trest smrti.⁸¹

2.5 Generální inspekce bezpečnostních sborů

Stěžejním právním předpisem je pro tuto podkapitolu zákon 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů (pro účely bakalářské práce dále jen „ZGI“).

Generální inspekce bezpečnostních sborů (pro účely bakalářské práce dále jen „GIBS“) je základním nástrojem vnější kontroly bezpečnostních sborů. Vznikla 1. 1. 2012, dnem účinnosti ZGI. Jedná se o bezpečnostní sbor, jehož příslušníci jsou ve služebním poměru podle ZSP a zaměstnanci v pracovním poměru podle zákoníku práce.⁸² V čele GIBS stojí ředitel, kterého jmenuje a odvolává na návrh vlády a po projednání ve výboru Poslanecké sněmovny příslušném ve věcech bezpečnosti předseda vlády, jemuž je ředitel z výkonu své funkce odpovědný.⁸³

GIBS má za úkol vyhledávat, odhalovat a řešit oznámení a skutečnosti týkající se případné trestné činnosti páchané ze strany Policie ČR, Vězeňské služby ČR, Celní správy ČR a inspekce, dále vyhledávat, odhalovat a řešit oznámení a skutečnosti týkající se případné trestné činnosti zaměstnance České republiky, který pracuje pro Policii ČR nebo inspekci či zaměstnance České republiky, který pracuje pro Celní správu České republiky nebo Vězeňskou službu České republiky, a to vždy v případech, pokud byl trestný čin spáchán v souvislosti s výkonem jejich povolání.⁸⁴

ZGI v § 2 odst. 2, 3, 4 a 5 popisuje úkoly GIBS, kterými jsou například výše zmíněné vyšetřování trestných činů příslušníků a zaměstnanců České republiky, provádění zkoušky spolehlivosti, sledování a vyhodnocování skutečností

---

⁸¹ JEWKES, Yvonne. Handbook on Prisons. London: Willan Publishing, 2007. s. 78. ISBN 978-1-84392-185-1.

⁸² KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 315. ISBN 978-80-87125-35-9.

⁸³ Viz § 1 odst. 2 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

⁸⁴ Viz § 2 odst. 1 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

o protiprávním jednání příslušníků nebo vytváření metodické činnosti pro každý jeden bezpečnostní sbor.⁸⁵

2.6 Bezpečnostní informační služba

Stěžejním právním předpisem je pro tuto podkapitolu zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů (pro účely bakalářské práce dále jen „ZBIS“).

Zpravodajské služby jsou státní orgány pro získávání, shromažďování a vyhodnocování informací důležitých pro ochranu ústavního zřízení, významných ekonomických zájmů, bezpečnost a obranu České republiky.⁸⁶ Činnost zpravodajských služeb podléhá kontrole vlády, Poslanecké sněmovny a Orgánu nezávislé kontroly zpravodajských služeb České republiky.⁸⁷

Karaffa, Hrinko, Zůna a kolektiv ve své knize Vybrané kapitoly o bezpečnosti uvádí, že rozsah a struktura zpravodajských služeb je v různých zemích různorodá. Záleží na tom, jakou má za sebou daná země historii, jaké jsou její finanční možnosti, jaké je geopolitické postavení dané země nebo jaká je v dané zemi vláda.⁸⁸ Naopak samotný Hrinko ve své knize Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek uvádí, že civilní zpravodajské služby jsou téměř všude na světě organizovány podobně.⁸⁹

Široká veřejnost je často nesprávně nazývá „tajnými“ službami. Je to označení nepřesné a zavádějící, neboť se ve skutečnosti o tajné služby nejedná a ani jednat nemůže.⁹⁰

Dle § 8 odst. 1 ZBIS Bezpečnostní informační služby užívají ke své činnosti takzvanou zpravodajskou techniku. Zpravodajskou technikou se rozumí prostředky zejména elektronické, foto technické, chemické, optické či

---

⁸⁵ Viz § 2 odst. 2, 3, 4, 5 zákona č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

⁸⁶ Viz § 2 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, v posledním znění.

⁸⁷ Viz § 12 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, v posledním znění.

⁸⁸ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 322. ISBN 978-80-87125-35-9.

⁸⁹ HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 202. ISBN 978-8087125-34-2.

⁹⁰ Ibidem, s. 202.

radiotechnické. Jsou to prostředky, které primárně slouží k vyhledávání, odposlechům, zaznamenávání obrazu i zvuku apod.⁹¹

Zpravodajská služba zajišťuje informace v konkrétních klíčových oblastech, a to informace týkající se aktivit proti demokracii, svrchovanosti a územní celistvosti České republiky, aktivity o zahraničních zpravodajských službách na území České republiky, aktivity, které mohou ohrozit státní tajemství nebo ekonomické zájmy země a aktivity spojené s problematikou organizovaného zločinu nebo terorismu.⁹²

2.7 Úřad pro zahraniční styky a informace

Hrinko ve své knize Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek uvádí, že Úřad pro zahraniční styky a informace je jedinou zpravodajskou službou České republiky, která nemá své samostatné zákonné ukotvení.⁹³

Působnost tohoto úřadu je zakotvena v zákoně č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky. Jeho činnost je řízena platnými zákony České republiky, usneseními vlády, zvláštními řídicími akty vydanými Ministerstvem vnitra ČR, vnitřními předpisy a mezinárodními smlouvami.⁹⁴

Úřad pro zahraniční styky a informace má také jako jediná zpravodajská služba neveřejnou výroční zprávu.⁹⁵ Jen obtížně by byla legislativně upravována činnost subjektu české výkonné moci, která je či by mohla být v rozporu s právními systémy jiných zemí.⁹⁶

Úřad pro zahraniční styky a informace může pro ochranu činností, které koná na území České republiky, a jestliže je to nezbytné pro plnění úkolů v jeho působnosti, používat sledování osob a věcí, krycí doklady a krycí prostředky

---

⁹¹ Viz § 8 odst. 1 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě v posledním znění.

⁹² HRINKO, Martin. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 204. ISBN 978-8087125-34-2.

⁹³ *Ibidem*, s. 207.

⁹⁴ Úřad pro zahraniční styky a informace. *Zákonná úprava. Působnost*. Online. Dostupné z: <https://www.uzsi.cz/jakymi-pravnimi-predpisy-se-ridite.html>. [cit. 12. 1. 2024].

⁹⁵ HRINKO, Martin. *Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. s. 207. ISBN 978-8087125-34-2.

⁹⁶ KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. *Vybrané kapitoly o bezpečnosti*. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. s. 331. ISBN 978-80-87125-35-9.

nástrahovou a zabezpečovací techniku a využívat osob jednajících v jeho prospěch, které musí být starší 18 let.⁹⁷

Úřad pro zahraniční styky a informace je bezpečnostním sborem elitního typu a příslušníky před přijetím do služebního poměru důkladně vybírá. Přijímací řízení trvá i několik měsíců a oproti jiným přijímacím řízením je náročnější a důkladnější.⁹⁸

---

⁹⁷ Viz § 18 odst. 1 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, v posledním znění.

⁹⁸ Úřad pro zahraniční styky a informace. Přijímací řízení příslušníků. Online. Dostupné z: <https://www.uzsi.cz/jak-prijimate-nove-prislusniky.html>. [cit. 12. 1. 2024].

3 Veřejné zdraví v souvislosti s epidemií COVID-19

Zdraví člověka je tvořeno zejména fyzickou, duševní a sociální stránkou. V době pandemie COVID-19 byly všechny zasaženy, ohroženy a oslabeny. Fyzická stránka byla zasažena skrze příznaky onemocnění COVID-19. Těmito příznaky byly zvýšená teplota, horečka, kašel, bolest hlavy či ztráta chuti a ztráta čichu. Některé případy nakažení touto infekcí skončily dokonce úmrtím, jiné hospitalizací v nemocnici, ať již v lehčím či vážném stavu. Duševní a sociální stránka byla oslabena opatřeními a nařízeními týkajícími se zavíráním kin, divadel, rušení koncertů nebo omezováním a zákazy návštěv v různých sociálních zařízeních, dětských domovech nebo věznicích, zavíráním škol a školek a nastolením distanční výuky.

Téma pandemie COVID-19 je velmi rozsáhlé a dalo by se mu věnovat mnohem více času a prostoru, avšak ani toto není vzhledem k tématu bakalářské práce autora prioritou. Níže v podkapitolách autor práce poskytne základní informace týkající se onemocnění COVID-19 a zásadní poznatky k pandemii.

3.1 Onemocnění COVID-19

Označení koronavirus je užíváno pro virus patřící do čeledi Coronaviridae. Koronaviry patří také do velké skupiny tzv. RNA virů. SARS CoV-2 je koronavirus způsobující onemocnění COVID-19.⁹⁹ Onemocnění COVID-19 je vysoce infekční onemocnění, jehož častými příznaky jsou například horečka, kašel, únava, ztráta čichu, ztráta chuti, bolesti svalů, kopřivka a dále méně častými například průjem, zvracení nebo i zápal plic.¹⁰⁰ Dle informací, které jsou veřejně dostupné byl první případ nákazy prokázán v Číně, a to dne 17. 11. 2019. V České republice se první případ nákazy projevil dne 1. 3. 2020.

---

⁹⁹ Národní zdravotnický informační portál. Koronavirus. SARS-CoV-2. Onemocnění COVID-19. Online. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1067>. [cit. 5. 1. 2024].

¹⁰⁰ KEISLER, Ivo., LOBOTKA, Andrej., KOTULKOVÁ, Lenka. Covid-19: Přijatá opatření a náhrada újmy. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2020. s. 3-4. ISBN 978-80-7598-818-8.

3.2 Nouzový stav a opatření

Usnesením vlády České republiky č. 194 uveřejněném pod č. 69/2020 Sb., ze dne 12. 3. 2020, byl vyhlášen nouzový stav od 12. 3. 2020 do 17. 5. 2020.¹⁰¹ Vláda může vyhlásit nouzový stav v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií a nehod nebo jiného nebezpečí, které přímo ohrožuje zdraví, život, majetek, vnitřní pořádek nebo bezpečnost. Vláda o vyhlášení nouzového stavu okamžitě musí informovat Poslaneckou sněmovnu, která má právo vyhlášení zrušit.¹⁰² Nouzový stav může být nastolen pouze z předem uvedených důvodů a s konkrétní místní působností. Současně s vyhlášením nouzového stavu musí vláda také vyhlásit, která práva zakotvena v LZPS se omezují, a které povinnosti se naopak stanovují.¹⁰³

Janoušková v knize Lex COVID: komentář uvádí, že zrušení nouzového stavu soudem je s ohledem na soudní judikaturu (například usnesení Pl. ÚS 12/21) vyloučeno. Ústavní soud totiž dospěl k závěru, že nouzový stav lze zrušit především demokraticky zvoleným orgánem, tedy Poslaneckou sněmovnou.¹⁰⁴

Vláda vydala v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu mnoho opatření, například opatření týkající se omezení volného pohybu, omezení cestování, opatření, které nařizovalo nosit ochranu dýchacích cest, opatření, které stanovovalo povinnost uzavřít provozovny jako například restaurace, kavárny nebo kina. Zvláštním zákonem, na jehož základě vláda tehdy mohla práva občanů, která jsou zakotvena v LZPS, omezit, a naopak uložit svým občanům konkrétní povinnosti, je zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, krizový zákon.

---

¹⁰¹ JANOUŠKOVÁ, Anežka. Lex COVID. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2020. s. 4. ISBN 978-80-7598-845-4.

¹⁰² Viz čl. 5 odst. 1 a 4 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v posledním znění.

¹⁰³ Viz čl. 6 odst. 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v posledním znění.

¹⁰⁴ JANOUŠKOVÁ, Anežka. Lex COVID. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2020. s. 4. ISBN 978-80-7598-845-4.

Na základě výše uvedeného zákona, konkrétně § 5, může vláda na nezbytně nutnou dobu některá práva omezit a dle § 6 může nařídit některá krizová opatření, a to v souvislosti s nouzovým stavem nebo se stavem ohrožení státu.¹⁰⁵

V době pandemie COVID-19 bylo striktně kontrolováno dodržování všech vládních nařízení. V případě, kdy došlo k porušení těchto nařízení, byly tyto přestupky řešeny v rámci správního řízení. Jako příklad autor práce uvádí kontrolu používání ústní ochrany (respirátor, rouška), a to konkrétně městskou policií, kdy v případě zjištění přestupkového chování byl občan ohlášen příslušnému správnímu orgánu k dalšímu projednání. Pokud občané platná opatření nerespektují, má stát nejen právo, ale zejména povinnost konat a takového chování (přestupky) postihovat. Jen v takovémto případě, je možné, aby Česká republika dále fungovala jako právní stát.¹⁰⁶

Přestupky na úseku ochrany veřejného zdraví byly dříve definovány v rámci přestupků na úseku zdravotnictví, což bylo upraveno § 29 zákona č. 200/1990, Sb., zákon o přestupcích (zrušen k 1. 7. 2017). Jednalo se o neuposlechnutí orgánu ochrany veřejného zdraví v povinnosti sdělování okolností, které jsou zcela zásadní a nezbytné při epidemiologickém šetření.¹⁰⁷ ZOVZ, a to konkrétně § 92k odst. 6 písm. d) konstatuje, že v případě, kdy fyzická osoba neumožní zaměstnanci orgánu ochrany veřejného zdraví vstup do obydli z důvodu zjištění, zda nehrozí zvýšený výskyt přenašečů infekčního onemocnění či zda nehrozí šíření nákazy, ke zjištění ohniska nákazy nebo ke zjištění dodržování opatření, dopouští se tato fyzická osoba přestupku.¹⁰⁸

Dne 17. 3. 2020 bylo v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu vydáno vládní opatření, které ovlivnilo příslušníky napříč všemi bezpečnostními sbory. Ve sbírce zákonů č. 105/2020 bylo uveřejněno usnesení vlády České republiky č. 243 ze dne 17. 3. 2020, které příslušníkům bezpečnostních sborů zakazuje vykonávat jinou výdělečnou činnost, kterou mají v běžném provozu, tedy v provozu mimo

---

¹⁰⁵ Viz § 5 a § 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), v posledním znění.

¹⁰⁶ Veřejný ochránce práv. Lidská práva. Pandemie COVID-19. Opatření. Online. Dostupné z: https://www.ochrance.cz/aktualne/pandemie_uz_druhy_rok_zkousi_lidska_prava_zodpovednost_i_solidaritu/. [cit. 11. 1. 2024].

¹⁰⁷ KRÝSA, Ivo., KRÝSOVÁ, Zdena. Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. s. 143. ISBN 978-80-7552-070-8.

¹⁰⁸ Viz § 92k odst. 6 písm. d) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

nouzový stav, na základě ZSP povolenu.¹⁰⁹ ZSP stanovuje, že příslušník může vykonávat i jinou výdělečnou činnost, a to pouze se souhlasem funkcionáře. Tato jiná výdělečná činnost nesmí nijak ohrozit dobré jméno bezpečnostního sboru, nesmí být střetem zájmů a nesmí ohrozit důležité zájmy služby.¹¹⁰

V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu bylo také nařízeno ředitelům organizačních jednotek VSČR v rámci opatření vytipovat klíčové příslušníky a zaměstnance VSČR, kteří budou pro případ krizového scénáře po dobu minimálně pěti dní zůstat ve věznicí, a v této souvislosti jim nařídít obstarat si oblečení a další osobní věci, a to za účelem zajištění chodu organizace (toto nařízení se týkalo všech, vyjma matek s dětmi do 15 let).¹¹¹ Také bylo ředitelům organizačních jednotek VSČR nařízeno, aby vytipovali důležité pozice, ve kterých se příslušníci nebo zaměstnanci budou střídat například v rozsahu krátký/dlouhý týden.¹¹²

---

¹⁰⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 243. In: Sbírká zákonů. 105/2020, roč. 2020, částka 40. s. 947.

¹¹⁰ Viz § 48 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

¹¹¹ Zápis ze zasedání krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří. 31. 3. 2020. Č. j.: VS-63568-6/ČJ-2020-802760.

¹¹² Zápis z jednání protiepidemické komise GR VS ČR. 6. 10. 2020. Č. j.: VS-171600-3/ČJ-2020-800060-EP.

4 Kompetence příslušníků v době pandemie COVID-19

Poslední kapitola bude také s ohledem na výkon povolání autora této práce, který je příslušníkem VSČR věnována převážně kompetencím příslušníků tohoto bezpečnostního sboru, ale také dalších bezpečnostních sborů, a to v době, kdy byla v České republice pandemie koronaviru. Autor se také bude věnovat komparaci kompetencí v době před šířením onemocnění COVID-19 a v průběhu tohoto onemocnění.

V době pandemie COVID-19 bylo vydáno mnoho opatření, která určitým způsobem měnila a navyšovala kompetence příslušníků bezpečnostních sborů. Například běžnou kompetencí hasičského záchranného sboru je oprávnění vstupovat do prostoru obydlí, na pozemek či do objektů, konkrétně je tato kompetence upravena § 28 odst. 1 a odst. 2 ZHZS.¹¹³ Policie ČR, která chrání život a zdraví občanů České republiky je též oprávněna vstoupit bez souhlasu uživatele do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek a provést tam potřebné úkony nebo jiná opatření, a to jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob anebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejného pořádku a bezpečnosti, to vše je obsaženo v § 40 odst. 1 ZPČR.¹¹⁴ Tato kompetence byla zatížena opatřením, které ukládalo povinnost nosit ochranné pomůcky (ochranné obleky, roušky, respirátory, apod.) a samozřejmě také samotným faktem případného výskytu onemocnění COVID-19 v obydlí. Byť v samotných počátcích vzniku pandemie docházelo k trasování, což je aktivní vyhledávání osob, které se setkaly s nakaženou osobou, nebylo v možnostech hygienických stanic a Policie ČR vytrasovat vše a navzájem si získané informace předávat. Samozřejmě dalším důležitým faktorem bylo samotné chování jedinců, kteří věděli, že jsou nakaženi, avšak platná nařízení nedodržovali nebo Policii ČR či hasiče o výskytu onemocnění předem neinformovali.

Příkladem může autor uvést příběh muže z Vlašimi, který zatajil, že je pozitivně testován na koronavirus, opustil izolaci a na veřejnosti se pohyboval bez

---

¹¹³ Viz § 28 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění.

¹¹⁴ Viz § 40 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

ochrany nosu a úst. Tímto jednáním mohl nakazit až 68 hasičů, 2 zdravotníky a 6 policistů, a to v době, kdy zasahovali u požáru jeho domu, a to i přesto, že měl být v izolaci na jiném místě. Muž také přišel do kontaktu s policisty, kteří při silniční kontrole zastavili jeho automobil. Následně byl obviněn ze spáchání přečinu šíření nakažlivé lidské nemoci z nedbalosti a šíření nakažlivé lidské nemoci.¹¹⁵

Policie ČR zejména chrání bezpečnost osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku a předchází trestné činnosti. Pokud byl zákon porušen, učiní úkony k jeho nápravě.¹¹⁶ Právě zde je na místě zmínit kompetence, které měla Policie ČR v době pandemie COVID-19, oproti době před šířením tohoto onemocnění. Dne 15. 3. 2020 bylo vydáno usnesení vlády č. 215, jež se nachází ve sbírce zákonů č. 85/2020, které zakazovalo s účinností od 16. 3. 2020 volný pohyb osob na území České republiky s výjimkou například cesty do zaměstnání, cesty za rodinou či osobami blízkými.¹¹⁷ Dne 18. 3. 2020 bylo vydáno usnesení vlády České republiky, jež se nachází ve sbírce zákonů č. 106/2020, které nařizovalo s účinností od 19. 3. 2020 mít na všech místech, kde se daný člověk pohyboval, nasazenou ochranu dýchacích cest, vyjma svého obydlí. Ochranou se dle usnesení rozumí rouška, respirátor, šátek, šála apod.¹¹⁸ Policii ČR tedy vznikly kompetence kontrolovat dodržování nejen výše uvedených opatření vydaných vládou či ministerstvem. Nejčastěji Policie ČR v rámci nově nabytých kompetencí řešila porušení nařízení nosit ochranu dýchacích cest, nedodržování zákazu shromažďovat se nebo například porušování nařízení o uzavření provozovny či obchodu.¹¹⁹

V této souvislosti je dle autora práce nezbytné uvést zákon č. 243/2020 Sb., o pravomoci Policie České republiky a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky, ve

---

¹¹⁵ Policie ČR. Porušení opatření. Online. Dostupné z: <https://tydenikpolicie.cz/muz-mel-pozitivni-test-na-koronavirus-presto-se-pohyboval-mezi-desitkami-hasicu-ci-mezi-policisty-a-zachranari-bez-jakekoliv-ochrany/>. [cit. 11. 1. 2024].

¹¹⁶ Viz § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

¹¹⁷ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 215. In: Sbírká zákonů. 85/2020, roč. 2020, částka 35. s. 860.

¹¹⁸ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 247. In: Sbírká zákonů. 106/2020, roč. 2020, částka 41. s. 954.

¹¹⁹ Policie ČR. Pandemie COVID-19. Karanténní opatření. Kontrola opatření. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/bilance-policejnich-cinnosti-v-souvislosti-s-koronavirovou-pandemii.aspx>. [cit. 12. 1. 2024].

znění pozdějších předpisů. Tento zákon poskytuje kompetence Policii ČR a strážníkům obecní policie projednat příkazem na místě přestupky podle ZOVZ (§ 92n odst. 1 písm. b) a krizového zákona (§ 34 odst. 1 písm. a) v případě, kdy ze strany jedince dojde k porušení povinnosti stanovené krizovými a mimořádnými opatřeními nařízenými ministerstvem či vládou, a to v souvislosti s onemocněním COVID-19.¹²⁰

Jak již bylo dříve uvedeno, každý příslušník Policie ČR by měl jednat v souladu s Etickým kodexem Policie ČR. Dle kodexu je základní hodnotou Policie ČR profesionalita příslušníka, závazkem vůči občanům je chovat se k nim důstojně a s úctou, jednat se všemi občany slušně a nikdy s nimi nezacházet nehumánně a nesnižovat jejich důstojnost. V rámci své profese nést osobní odpovědnost za svoji způsobilost a morální kredit.¹²¹ Byť je tento kodex adresován Policii ČR, autor je toho názoru, že takovéto základní hodnoty a postoje by měly být dodržovány také ze strany všech příslušníků bezpečnostních sborů a strážníků obecní policie. Otázkou však je, zda tomu tak bylo i v případě strážníků městské policie z Uherského Hradiště.

Tento případ začal obyčejnou výzvou k dodržování mimořádného opatření a skončil postavením obou strážníků mimo službu a vyšetřováním ze strany Policie ČR. Tehdejší velitel městské policie uvedl, že k takovémuto zákroku měli strážníci zákonné oprávnění, negativně však hodnotil taktické provedení.¹²²

Dle dostupných informací šel muž se svým tříletým synem (oba bez ochranné pomůcky přes obličej) 30 m, a to z obchodního domu k automobilu. Otec nezletilého chlapce uvedl, že se potřebovali nadechnout čerstvého vzduchu.¹²³ Muž také uvedl, že se neodmítl hlídce legitimovat, jak bylo ze strany městské policie prezentováno, avšak poprosil je o strpení s potřebou usadit syna do autosedačky. Toto brali dle jeho slov strážníci jako neuposlechnutí jejich výzvy

---

¹²⁰ Viz § 1 zákona č. 243/2020 Sb., o pravomoci Policie České republiky a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky, v posledním znění.

¹²¹ Policie České republiky. Etický kodex Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>. [cit. 11. 1. 2024].

¹²² Mimořádné opatření. Porušení. Zákrok městské policie Uherské Hradiště. Online. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SXKmb/mely-by-padat-hlavy-politici-odsuzuji-zakrok-strazniku-vuci-otci-maleho-chlapce>. [cit. 11. 1. 2024].

¹²³ Mimořádné opatření. Porušení. Zákrok městské policie Uherské Hradiště. Online. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SXKmb/mely-by-padat-hlavy-politici-odsuzuji-zakrok-strazniku-vuci-otci-maleho-chlapce>. [cit. 11. 1. 2024].

a z uvedeného důvodu byl za použití donucovacích prostředků sveden na zem.¹²⁴ Vít Rakušan, předseda hnutí STAN, poslanec a zastupitel Středočeského kraje, se tehdy nechal slyšet, že zákrok byl velmi za hranou a jako člen bezpečnostního výboru požadoval informaci, zda mají všechny složky policie metodiku, jak zvládat takovéto vypjaté situace, které s sebou pandemie COVID-19 přinesla.¹²⁵ Strážníci městské policie byli mimo službu téměř měsíc. Výsledkem šetření Krajského ředitelství policie Zlínského kraje bylo, že oba strážníci postupovali dle svých kompetencí, které nijak nepřekročili. Snažili se pouze o pouhé odstranění protiprávního stavu, který nastal právě po tom, co muž nedodržel nařízené mimořádné opatření.¹²⁶

V případě nespokojenosti s chováním, jednáním či činností orgánů policie a policistů má občan právo na podání stížnosti. Do roku 2022 se postupovalo v rámci ustanovení § 175 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, kdy opravný prostředek byl poté zakotven v § 175 odst. 7 téhož zákona.¹²⁷ 1. 1. 2022 však vstoupila v platnost novela ZPČR a do ustanovení § 97 byl vložen odst. 3, který stanoví, že pokud se osoba dotčená domnívá, že její stížnost nebyla řádně prošetřena nebo vyšetřena, může se obrátit na nadřízenou osobu, aby způsob vyřízení stížnosti přezkoumala.¹²⁸

U správního řádu platí princip subsidiarity, jenž je zakotven v § 1 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.¹²⁹ Správní řád se tedy užije vždy, pokud nestanoví zvláštní zákon jinak. V tomto případě, zvláštním zákonem (lex specialis), který má v současné době přednost před normou obecnější (lex generalis), tedy správním řádem, je ZPČR, a to konkrétně výše citované ustanovení § 97 odst. 3 ZPČR, týkající se nadřízené osoby, která má pravomoc vyřízenou stížnost přezkoumat.

---

¹²⁴ Mimořádné opatření. Porušení. Zákrok městské policie Uherské Hradiště. Online. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SXKmb/mely-by-padat-hlavy-politici-odsuzuji-zakrok-strazniku-vuci-otci-maleho-chlapce>. [cit. 11. 1. 2024].

¹²⁵ Ibidem.

¹²⁶ Mimořádné opatření. Porušení. Zákrok městské policie Uherské Hradiště. Online. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/straznici-v-hradisti-zakrokem-neporusili-zakon-tak-zni-vysledek-vysetrovani-2021.html>. [cit. 11. 1. 2024].

¹²⁷ Viz § 175 odst. 1 a odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v posledním znění.

¹²⁸ Viz § 97 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

¹²⁹ Viz § 1 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v posledním znění.

Autor bakalářské práce dotazem na Policejní prezidium České republiky, a to konkrétně na úřad vnitřní kontroly, oddělení podání, zaslal dotaz s žádostí o poskytnutí statistických údajů týkajících se počtu podání v uplynulých letech. Z grafu zaslání Policejním prezidiem České republiky vyplývá, že křivka má od roku 2003 sestupnou tendenci, a to i v době, kdy Českou republiku sužovala pandemie COVID-19 a chování jak občanů, tak příslušníků bezpečnostního sboru bylo leckdy velmi vyhrcoané. V roce 2018 bylo řešeno 2008 stížností, v roce 2019 bylo řešeno 1958 stížností, v roce 2020 bylo stížností 1804, v roce 2021 bylo 1670 stížností a v roce 2022 bylo stížností 1594.¹³⁰

Správní řád také stanovuje některé kompetence Policie ČR, a to konkrétně v § 60 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, kdy Policie ČR má kompetenci předvést osobu na základě žádosti správního orgánu¹³¹ nebo § 135 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, který definuje součinnost Policie ČR v případě maření nebo ztížení provedení úkonu správního orgánu nebo v případě, kdy hrozí nebezpečí osobám nebo majetku.¹³²

Policie ČR v době pandemie COVID-19 poskytovala součinnost poskytovatelům zdravotních služeb, a to na základě § 6 odst. 4 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů.¹³³

Poskytovatel zdravotních služeb měl možnost vyžádat si součinnost Policie ČR v případě realizace mimořádného opatření nařízeného podle § 2 výše uvedeného zákona nebo dle § 69 ZOVZ.¹³⁴ Ustanovení § 2 – § 8 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů bylo později zrušeno.¹³⁵

---

¹³⁰ Sdělení o poskytnutí statistických údajů. Policejní prezidium České republiky. 11. 1. 2024. Č. j.: PPR-3003-2/ČJ-2024-990210.

¹³¹ Viz § 60 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v posledním znění.

¹³² Viz § 135 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v posledním znění.

¹³³ Viz § 6 odst. 4 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů. In: Sbírka zákonů. 94/2021, roč. 2021, částka 38. s. 866.

¹³⁴ Viz § 6 odst. 4 zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů. In: Sbírka zákonů. 94/2021, roč. 2021, částka 38. s. 866.

¹³⁵ Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Pandemie COVID-19. Karanténní opatření. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/94?zalozka=text>. [cit. 12. 1. 2024].

Policie ČR také v rámci svých běžných kompetencí zajišťuje ochranu vnějších hranic¹³⁶, ale také vnitřních hranic.¹³⁷ Vláda může opatřením vlády stanovit znovuzavedení ochrany vnitřních hranic¹³⁸, totéž může učinit též ministerstvo, které může vydat mimořádné opatření.¹³⁹ Dne 12. 3. 2020 došlo právě k dočasnému znovuzavedení ochrany vnitřních hranic České republiky s Německem a Rakouskem a vzdušné vnitřní hranice, a to na základě usnesení vlády České republiky č. 197.¹⁴⁰ Policie ČR na svých stránkách uvedla, že ve sledovaném období, tedy v období počátků šíření pandemie COVID-19 (od 16. 3. 2020 do 10. 6. 2020) bylo na státních hranicích přes dva tisíce policistů. Na hraničních přechodech byly ve sledovaném období kontrolovány zhruba dva miliony osob, a to jak při vstupu, tak při výstupu z České republiky.¹⁴¹

Další kompetencí, která v souvislosti s pandemií COVID-19 Policii ČR vznikla bylo spolupodílení se na repatriaci občanů ČR zpět domů. K 15. červnu 2020 Policie ČR uváděla až 1500 repatriovaných občanů naší země.¹⁴²

V době pandemie COVID-19 nabyla nové kompetence také Celní správa ČR. Dne 15. 3. 2020 bylo vydáno nařízení vlády uvedené ve sbírce zákonů pod číslem 83/2020, kterým se povolalo k plnění kompetencí Policie ČR na 432 příslušníků Celní správy České republiky, a to za účelem zabezpečení vnitřního pořádku, ochrany života a zdraví občanů a plnění všech bezpečnostních opatření nařízených v rámci boje s pandemií COVID-19.¹⁴³

V době před pandemií COVID-19 neměla běžně Celní správa České republiky kompetence vyplývající ze ZPČR. Na základě nařízení vlády č. 83/2020 Sb., a to konkrétně § 4, měli příslušníci Celní správy České republiky

---

¹³⁶ Viz § 10 odst. 1 zákona č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

¹³⁷ Viz § 14 odst. 1 zákona č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

¹³⁸ Viz § 11 odst. 1 zákona č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

¹³⁹ Viz § 12 odst. 1 zákona č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

¹⁴⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 197. In: Sbírká zákonů. 70/2020, roč. 2020, částka 31. s. 818.

¹⁴¹ Policie ČR. Pandemie COVID-19. Karanténní opatření. Kontrola hranic. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/bilance-policejnich-cinnosti-v-souvislosti-s-koronavirovou-pandemií.aspx>. [cit. 12. 1. 2024].

¹⁴² Ibidem.

¹⁴³ ČESKÁ REPUBLIKA. Nařízení vlády České republiky. In: Sbírká zákonů. 83/2020, roč. 2020, částka 34. s. 850.

kompetence v rozsahu stanoveném v § 2, 3, 9, 10–13, 18, 20, 24–27, 34–37, 40–43, 48–59, 62, 63, 93, 110, 111, 114 a 115 ZPČR.¹⁴⁴

Hasičský záchranný sbor České republiky měl v době pandemie COVID-19 také mnoho dalších kompetencí. V době běžného stavu vyjíždí například k dopravním nehodám, k požárům či k únikům toxických látek, v komplexním pojetí tedy zajišťuje bezpečnost obyvatel a ochranu jejich životů a majetku. V době pandemie hasiči navíc odebírali vzorky na onemocnění COVID-19, trasovali kontakty, zajišťovali plicní ventilátory, kdy v této souvislosti spolupracovali s Ministerstvem zahraničních věcí ČR, poskytovali pomoc s výstavbou polních nemocnic nebo distribuovali ochranné pomůcky.¹⁴⁵

V ZVSJS jsou vymezeny některé běžné kompetence VSČR. Další jsou vymezeny v zákoně č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů. Autor bakalářské práce nebude jmenovat veškeré kompetence, ale vybere jen ty dle jeho názoru stěžejní.

Vězeňská služba spravuje a střeží vazební věznice a věznice a odpovídá za dodržování zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody (§ 2 odst. 1 písm. a) spravuje a střeží ústavy pro výkon zabezpečovací detence (§ 2 odst. 1 písm. b), střeží, předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody a eskortuje tyto osoby do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo zabezpečovací detence, a to bezprostředně po ukončení výkonu vazby, zabezpečovací detence nebo trestu odnětí svobody (§ 2 odst. 1 písm. c).¹⁴⁶ V rámci střežení věznic má vězeňská služba v gesci také činnost spočívající v dohlížení nad průběhem návštěv a s tím související činnosti.

Mezi konkrétní stěžejní kompetence příslušníků VSČR, a to v případě práva odsouzených osob na návštěvu (rodinných příslušníků a blízkých osob) patří prokázání a ověření totožnosti návštěvy, osobní prohlídka návštěvy pomocí bezpečnostního rámu a rentgenu a kontrola průběhu návštěvy. Dále musí

---

¹⁴⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Nařízení vlády České republiky. In: Sběrka zákonů. 83/2020, roč. 2020, částka 34. s. 850. § 4.

¹⁴⁵ MVČR. Onemocnění COVID-19. Kompetence. Příslušník. Hasičský sbor ČR. Online. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nejen-zajistovani-bezpecnosti-a-ochrana-majetku-hasici-a-policiste-pri-pandemii-pomahaji-i-s-odbery-vzorku-ci-trasovanim.aspx>. [cit. 13. 1. 2024].

¹⁴⁶ Viz § 2 odst. 1 a), b), c) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, v posledním znění.

příslušník odsouzeného na návštěvu připravit, a to důkladnou osobní prohlídkou (rám, rentgen, odsouzený je povinen svléknout se do naha a vykonat dřep), a to samé musí učinit též po ukončení návštěvy. Navíc po ukončení návštěvy je také povolán psovod, který má v kompetenci zjistit, zda u sebe odsouzený nemá návykové látky nebo zakázané předměty.¹⁴⁷ Příslušník je oprávněn také návštěvu přerušit či předčasně ukončit, a to ze zákonem daných důvodů, kterými jsou porušování pořádku, kázně nebo bezpečnosti věznice.¹⁴⁸ Odsouzený má ve výkonu trestu právo přijímat návštěvy, může přijmout najednou až 4 osoby (kdy v počtu osob jsou zahrnuty i nezletilé děti, které do věku 15 let musí mít vždy s sebou doprovod dospělé osoby). Návštěvy jsou povoleny na 3 hodiny, a to vždy jedenkrát za měsíc.¹⁴⁹

Výše zmíněné kompetence příslušníků tohoto bezpečnostního sboru jim byly v době pandemie COVID-19 několikrát zcela odebrány, a to z důvodu toho, že byly na základě nouzového stavu veškeré návštěvy ve věznicích zakázány. Dne 13. 3. 2020 bylo vydáno usnesení vlády České republiky č. 204, které se nachází ve sbírce číslo 77/2020, kdy vláda zcela zakázala návštěvy ve vazebních věznicích, věznicích a ústavech pro výkon zabezpečovací detence, a to po celou dobu, kdy bude trvat nouzový stav (do věznic mohli vstupovat pouze advokáti, policie, obhájci, státní zástupci, subjekty IZS, sociální pracovníci, zaměstnanci Probační a mediační služby nebo duchovní). V usnesení jsou uvedeny též zákonné důvody, dle kterých jsou konkrétní návštěvy u obviněných a chovanců povoleny.¹⁵⁰ Následně bylo Ministerstvem zdravotnictví ČR vydáno mimořádné opatření, které bylo mírnějšího rázu než výše uvedené usnesení vlády. Toto opatření kopírovalo aktuální epidemiologický stav v České republice, ale také zpětnou vazbu poskytnutou vězeňskou službou, týkající se atmosféry a chování odsouzených osob ve věznicích.

Mimořádné opatření, o kterém bylo výše hovořeno je ze dne 15. 5. 2020, kdy bylo vydáno Ministerstvem zdravotnictví ČR pod č.j.: MZDR 20598/2020-

---

¹⁴⁷ Pracovní zkušenosti autora bakalářské práce.

¹⁴⁸ Viz § 19 odst. 9 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

¹⁴⁹ Viz § 19 odst. 1 a 3 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

¹⁵⁰ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 204. In: Sbírka zákonů. 77/2020, roč. 2020, částka 32. s. 828.

1/MIN/KAN. Opatřením se s účinností od 18. 5. 2020 omezují návštěvy ve vazebních věznicích, věznicích a ústavech pro výkon zabezpečovací detence tak, že umožněna je návštěva pouze jednou osobou.¹⁵¹ Dne 17. 6. 2020 bylo vydáno další mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ČR č.j.: MZDR 20598/2020-2/MIN/KAN, kterým se s účinností od 22. 6. 2020 omezují návštěvy ve vazebních věznicích, věznicích a ústavech pro výkon zabezpečovací detence tak, že umožněna je návštěva pouze jednou osobou a v případě osoby mladší 15 let, nejvýše dvěma osobami.¹⁵²

Následně se opět několikrát opakovalo nařízení, kdy byly zcela zakázány návštěvy, příkladem autor uvádí únor 2021 (Usnesení vlády České republiky č. 133, ze dne 14. 2. 2021, v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu).¹⁵³ Dále opět únor 2021 (Usnesení vlády České republiky č. 203, ze dne 26. února 2021, kdy byl opětovně vyhlášen nouzový stav).¹⁵⁴ Nebo leden 2022, kdy bylo dne 26. 1. 2022 vydáno mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ČR č.j.: MZDR 2901/2022-1/MIN/KAN, kterým se opět zcela zakazují návštěvy ve vazebních věznicích, věznicích a ústavech pro výkon zabezpečovací detence, včetně výjimek ze zákazu.¹⁵⁵

V květnu 2020 bylo vydáno přípisem generálního ředitele VSČR kompenzační opatření, které stanovuje, že se po dobu trvání zrušení či omezení návštěv vězňených osob bude i nadále pokračovat s vytvořeným projektem „Skype návštěva“. S ohledem na úspěšnost projektu, bylo rozhodnuto o tom, že i po ukončení mimořádného opatření, bude tento projekt pokračovat, a to za předem stanovených podmínek, typu motivačních faktorů.¹⁵⁶ Tato kompetence, dozorovat „Skype návštěvu“, nahradila účast příslušníka VSČR u osobních

---

¹⁵¹ ČESKÁ REPUBLIKA. Mimořádné opatření. Ministerstvo zdravotnictví ČR. 15. 5. 2020. Č. j.: MZDR 20598/2020-1/MIN/KAN. odst. 1. s. 1.

¹⁵² ČESKÁ REPUBLIKA. Mimořádné opatření. Ministerstvo zdravotnictví ČR. 17. 6. 2020. Č. j.: MZDR 20598/2020-2/MIN/KAN. odst. 1. s. 1.

¹⁵³ Vláda. Pandemie COVID-19. Usnesení vlády České republiky č. 133. Online. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>. [cit. 13. 1. 2024].

¹⁵⁴ Ibidem.

¹⁵⁵ Mimořádné opatření. Omezení a zákazy návštěv ve věznicích. Online. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/MO-kterym-se-zakazuji-navstevy-veznice-od-27-1-2022-do-13-2-2022.pdf>. [cit. 13. 1. 2024].

¹⁵⁶ Zápis ze zasedání krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří. 21. 5. 2020. Č. j.: VS-63568-13/ČJ-2020-802760.

návštěv. V době šíření onemocnění COVID-19 také započaly videokonference, a to v případech podmíněného propuštění odsouzených, které trvají doposud, což je také jedna z dalších kompetencí, kterou příslušníci VSČR v době pandemie nabyli a zároveň se díky tomuto snížil počet eskort k soudním jednáním.¹⁵⁷ Spuštěn byl též projekt „Skype obhajoba“, který umožňuje odsouzeným videohovor se svým právním zástupcem.¹⁵⁸

Příslušník VSČR je povinen jednat s osobami ve výkonu zabezpečovací detence, ve výkonu vazby a ve výkonu trestu odnětí svobody vážně a rozhodně, respektovat jejich práva, zabránit krutému nebo důstojnost ponižujícímu zacházení s těmito osobami a působit k naplňování účelu výkonu zabezpečovací detence výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody.¹⁵⁹ Při provádění služebních zákroků a služebních úkonů je příslušník povinen dbát cti a důstojnosti osob, s nimiž jedná, i své a nepřipustit, aby těmto osobám vznikla bezdůvodná újma a aby zásah do jejich práv a svobod překročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného zákrokem nebo služebním úkonem.¹⁶⁰

V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu byli příslušníci VSČR vyzváni ke zvýšené míře komunikace s vězněnými osobami, a to z důvodu jejich uklidnění a minimalizování rizika vzniku napětí na oddílech.¹⁶¹ Bylo jim uloženo přijmout adekvátní opatření proti destabilizaci atmosféry mezi vězni, konkrétně tedy pravidelně zjišťovat nálady odsouzených osob a tyto vyhodnocovat. Vězně informovat skrze komunity, aktivity apod.¹⁶² Dále byli příslušníci VSČR vyzváni k tomu, aby se pohybovali po věznicích ve dvojicích, zvýšili kontroly a tím projevovali vyšší zájem o odsouzené (dozorci museli kontroly provádět každou hodinu) a dveře k vychovateli byly stále odemčené, aby se na něj mohli odsouzení skrze

---

¹⁵⁷ Zápis č. 1 z jednání pracoviště Krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří. 12. 3. 2020. Č. j.: VS-61337-1/ČJ-2020-802700.

¹⁵⁸ Veřejný ochránce práv. Mimořádné opatření. Omezení a zákazy návštěv ve věznicích. Skype obhajoba. Online. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/aktualne/situace-ve-veznicich-v-dobe-epidemie/>. [cit. 15. 1. 2024].

¹⁵⁹ Viz § 6 odst. 1 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, v posledním znění.

¹⁶⁰ Viz § 6 odst. 2 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, v posledním znění.

¹⁶¹ Zápis č. 1 z jednání pracoviště Krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří. 12. 3. 2020. Č. j.: VS-61337-1/ČJ-2020-802700.

¹⁶² Pokyn ke komunikaci s vězněnými osobami v návaznosti na přijímaná opatření ohledně zrušení návštěv vězněných osob. Generální ředitelství Praha. 13. 3. 2020. Č. j.: VS-57802-20/ČJ-2020-800001-GŘ.

uzamčené mříže kdykoliv obrátit a necítily se s ohledem na mimořádný stav izolování a osamocení.¹⁶³ V době před výskytem onemocnění COVID-19 a při běžném stavu se dozorcí po oddílech dle předpisů pohybují v počtu jedné osoby, a to do 20:45 hod, kontroly probíhají pouze jedenkrát za dvě hodiny a běžná praxe je, že vychovatel má dveře do kanceláře uzamčeny.

Dle autora bakalářské práce je v demokratickém právním státě nezbytné, aby v době, kdy je potřeba vyvíjet zvýšenou činnost při ochraně veřejného zdraví, byla tato činnost občanům řádně odůvodněna. Dále je také potřeba, aby orgány vydávající tato opatření slyšeli i hlas odborníků a svých občanů. Výše byla uvedena usnesení vlády, vládní nařízení a mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví ČR, týkající se opatření nařízených v době pandemie COVID-19. Z pohledu autora bakalářské práce byla však některá opatření nedostatečně občanům odůvodněna, což mohlo vyvolávat ze strany občanů vůči příslušníkům bezpečnostních sborů určitou nevoli.

Završením této kapitoly bude dle autora práce úvaha de lege ferenda týkající se nejzásadnějšího opatření vydaného v době pandemie COVID-19, které ovlivnilo zásadním způsobem kompetence Vězeňské služby ČR. Autor se bude snažit poukázat na neefektivnost tohoto opatření a podat možný vhled do budoucna.

Opatřením č. 204 ze dne 13. 3. 2020, kdy vláda zcela zakázala návštěvy ve vazebních věznicích, ve věznicích a v ústavech pro výkon zabezpečovací detence, a to po celou dobu trvání nouzového stavu¹⁶⁴, byla příslušníkům VSČR po určitou dobu tato kompetence odebrána, avšak s ohledem na zásadní zásah do práv vězňených osob, kdy měla vláda naopak obavy z nepokojů a ze vzniku napětí ve věznicích a nárůstu agrese mezi vězni navzájem, ji jiné kompetence, nařízené právě v době pandemie COVID-19, nahradily. Byť byla snaha toto opatření „zjemnit“ projektem „Skype návštěva“, přesto se autor práce, s ohledem na zkušenosti a informace předané kolegy, domnívá, že toto opatření vyvolalo u vězňených osob takové negativní emoce, které se projeví, zejména v jejich

---

¹⁶³ Zápis č. 1 z jednání pracoviště Krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří. 12. 3. 2020. Č. j.: VS-61337-1/ČJ-2020-802700.

¹⁶⁴ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 204. In: Sběrka zákonů. 77/2020, roč. 2020, částka 32. s. 828.

chování a jednání, což mělo za následek naopak znásobení jejich činnosti v rámci nařízených kompetencí.

De lege ferenda by však bylo vhodné již toto opatření nezavádět a nahradit jej omezením počtu osob při návštěvě, zpřísněním požadavků na režimové opatření v rámci návštěvy a používání ochranných prostředků dýchacích cest.

Další možnou cestou do budoucna, aby nemuselo dojít k naprostému zákazu návštěv, je předložení návrhu zákona týkajícího se povinnosti zajistit v každé věznici „open-space místnost“, která by byla vytvořena z přestavitelných prosklených příček, místnost se speciálním filtrem, který v ní zachytí stopy infekčního onemocnění. Takto by dle autora práce mohly i nadále probíhat návštěvy, a to i přesto, že by případně Českou republiku sužovala pandemie infekčního onemocnění. Atmosféra ve věznicích by tak zůstala v rámci možností poklidná. Autor si je v tomto případě samozřejmě vědom toho, že situace ve věznicích nikdy nebývá zcela poklidná, ale pokud by se již neopakovaly konflikty ve věznicích, které se odehrály na jaře 2020, a které byly způsobené odebráním práva na návštěvu vězněné osoby, situaci by to jistě více než prospělo.

Dne 18. 3. 2020 bylo vydáno první usnesení vlády České republiky č. 247 jenž nařizovalo s účinností od 19. 3. 2020 mít na všech místech, kde se daný člověk pohyboval, nasazenou ochranu dýchacích cest, vyjma svého obydlí.¹⁶⁵ V tomto případě by de lege ferenda bylo mnohem vhodnější nařídit opatření, které by nařizovalo občanům nosit ochranu nosu a úst pouze v uzavřených prostorech. Opatření týkající se nařízení nosit ochranu dýchacích cest se ukázalo již v minulosti jako nedůvodné a bylo rozhodnutím soudu zrušeno. Dne 13. 11. 2020 byl vydán rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 18 A 59/2020-226, kterým se počínaje dnem 21. 11. 2021 mimořádné opatření Ministerstva zdravotnictví ČR č.j.: MZDR 15757/2020-37/MIN/KAN, vydané dne 19. 10. 2020¹⁶⁶, ruší, a to ve

---

¹⁶⁵ ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 247. In: Sběrka zákonů. 106/2020, roč. 2020, částka 41. s. 954.

¹⁶⁶ Mimořádné opatření. MZČR. č.j.: MZDR 15757/2020-37/MIN/KAN. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/10/Mimoradne-opatreni-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-vyjimkami-s-ucinnostmi-od-21-10-2020-do-odvolani.pdf>. [cit. 19. 1. 2024].

výroku I. V závěru je uvedeno, že mimořádné opatření bylo nedostatečně odůvodněné a důkazně nepodložené.¹⁶⁷

WHO má v souvislosti s opatřeními, které se týkají nařízení nošení ochrany dýchacích cest postoj takový, že respirátory a roušky by člověk měl užívat v případech, kdy se nachází v uzavřených, přelidněných nebo špatně větraných prostorech, dále v případě domněnky, že se člověk nakazil touto nemocí nebo pokud člověk žije či se dlouhodobě pohybuje/pohyboval v prostoru s jinou osobou, která má příznaky onemocnění COVID-19 nebo je pozitivně na toto onemocnění testována, také pokud je sám člověk natolik zdravotně indisponován, že by u něj případná infekce způsobila závažný stav či dokonce smrt.¹⁶⁸

---

¹⁶⁷ Rozsudek Městského soudu v Praze. č.j. 18 A 59/2020-226. Zrušení opatření. Online. Dostupné z: <https://infodeska.justice.cz/soubor.aspx?souborid=6986012>. [cit. 19. 1. 2024].

¹⁶⁸ World Health Organization. Světová zdravotnická organizace. Ochrana dýchacích cest. Online. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/coronavirus-disease-covid-19-masks>. [cit. 20. 1. 2024].

Závěr

Jedním ze stanovených cílů bakalářské práce byla analýza opatření vedoucích k úpravě kompetencí bezpečnostních sborů při ochraně veřejného zdraví, a to konkrétně v době pandemie COVID-19. Tomuto cíli se věnovala zejména kapitola číslo čtyři, ale také kapitola číslo dvě. Právě v kapitole číslo dvě byly popsány všechny bezpečnostní sbory České republiky. Autor se snažil vystihnout vždy zejména ty nejdůležitější informace týkající se toho daného bezpečnostního sboru. V úvodu práce byly popsány základní pojmy související s problematikou ochrany veřejného zdraví a bezpečnostních sborů. Dále se práce zabývala nastíněním toho, co je onemocnění COVID-19 a jaká v této souvislosti byla učiněna opatření.

Dalším cílem bylo zhodnotit, jaká měla příslušná opatření dopad na danou část populace. V době pandemie COVID-19 byla populace rozdělena. Jednou skupinou byli a dodnes jsou občané, jenž bezmezně důvěřují všemu, co je vládou a dalšími institucemi prezentováno v rámci tohoto onemocnění, další skupinou byli a jsou občané, kteří v existenci onemocnění způsobené koronavirem SARS CoV 2 nevěřili a doposud nevěří a v neposlední řadě zde byla a je také část obyvatel, která se rozhodovala a chovala racionálně a užívala kritický rozum. Situace však v době pandemie byla velmi zabarvena emocemi a tím, že se Česká republika do stavu, kdy byla nucena vyhlásit nouzový stav, dostala zcela poprvé. Stát musel čelit doposud nepoznané epidemii, která zužovala jeho občany, a to skrze vydávání opatření, které zásadním způsobem zasahovaly do lidských práv a svobod. Vláda se snažila rychle a z jejího pohledu zřejmě spravedlivě a zákonně zasáhnout v počátcích pandemie, avšak některá opatření byla, z pohledu autora práce, volena přinejmenším velmi nešťastně.

Jak již bylo výše zmíněno, příkladem může autor uvést opět opatření, které bylo vydáno usnesením vlády České republiky, a to mít na všech místech, kde se daný člověk pohybuje, nasazenou ochranu dýchacích cest, vyjma svého obydlí a s tím související zásah strážníků městské policie z Uherského Hradiště. Toto opatření je jedno z mnoha opatření, které bylo nejvíce diskutované, a u kterého se

nedokázali odborníci shodnout ani na tom, zda je to opatření, které chrání, či ubližuje, a to doslova.

Situace v době pandemie COVID-19 byla sama o sobě natolik vypjatá, a právě výše zmíněné usnesení vlády natolik kontroverzní, že případ strážníků z Uherského Hradiště nebyl jedinou takto vyhocenou situací. Dle autora práce byl tento případ a mnoho dalších případů jistě z určité části ovlivněny nejen situací a nařízenými opatřeními, ale také zákonem č. 243/2020 Sb., o pravomoci Policie České republiky a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky, který jak již bylo řečeno poskytl nové kompetence Policii ČR a strážníkům obecní policie. Kompetence, kterými v běžném stavu, a to v době před výskytem epidemie, nedisponovali. Z pohledu autora bakalářské práce není potřeba zmiňovat, jak velkým způsobem pandemie COVID-19 zasáhla občany České republiky, avšak je potřeba říci, že některá nařízená opatření měla negativní dopad na chování a jednání dotčených občanů, jako například opatření týkající se zákazu návštěv ve věznicích nebo opatření týkající se povinnosti nosit ochranu dýchacích cest.

Seznam použité literatury

Monografie

ADAMUS, V. Mezinárodní dokumenty o lidských právech. Praha: Linde Praha, a. s., 2000. 495 s. ISBN 80-7201-221-5.

BALABÁN, Miloš., DUCHEK, Jan., STEJSKAL, Libor. Kapitoly o bezpečnosti. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2007. 428 s. ISBN 978-80-246-1440-3.

BARTÁK, Miroslav. Ekonomika zdraví. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-7357-503-8.

DANICS, Štefan., STRNAD, Štěpán. Aspekty bezpečnosti. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2016. 136 s. ISBN 978-80-7251-455-7.

DUDOVÁ, Jana. Právo na ochranu veřejného zdraví. Praha: Linde, a.s., 2011. 420 s. ISBN 978-80-7201-854-3.

HABICH, Lukáš., KLOUBEK, Martin a kolektiv. Činnost policejních služeb. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2019. 230 s. ISBN 978-80-7251-481-6.

HRINKO, Martin. Bezpečnostní hrozby a veřejný pořádek. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2021. 265 s. ISBN 978-8087125-34-2.

CHROBÁK, Jiří., BLAHUT, Aleš., KULHÁNEK, Jan., VODIČKA, Stanislav. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2019. 516 s. ISBN 978-80-7598-539-2.

JANOUSHKOVÁ, Anežka. Lex COVID. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2020. 218 s. ISBN 978-80-7598-845-4.

JEWKES, Yvonne. Handbook on Prisons. London: Willan Publishing, 2007. 778 s. ISBN 978-1-84392-185-1.

KARAFFA, Vladimír., HRINKO, Martin., ZŮNA, Jaromír. Vybrané kapitoly o bezpečnosti. Praha: Vysoká škola CEVRO Institut, 2022. 622 s. ISBN 978-80-87125-35-9.

KEISLER, Ivo., LOBOTKA, Andrej., KOTULKOVÁ, Lenka. Covid-19: Přijatá opatření a náhrada újmy. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2020. 301 s. ISBN 978-80-7598-818-8.

KRÝSA, Ivo., KRÝSOVÁ, Zdena. Zákon o ochraně veřejného zdraví. Komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. 304 s. ISBN 978-80-7552-070-8.

ŠUGÁR, Ján., JAKUBCOVÁ, Lenka. Bezpečnostní aspekty vybraných negativních sociálních jevů v názorech policistů ČR. Zlín: VeRBuM, 2013. 146 s. ISBN 978-80-87500-41-5.

TOMEK, Petr., FIALA, Zdeněk. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Olomouc: Nakladatelství ANAG, 2019. 854 s. ISBN 978-80-7554-234-2.

Judikatura

ČESKÁ REPUBLIKA. Mimořádné opatření. Ministerstvo zdravotnictví ČR. 15. 5. 2020. Č. j.: MZDR 20598/2020-1/MIN/KAN.

ČESKÁ REPUBLIKA. Mimořádné opatření. Ministerstvo zdravotnictví ČR. 17. 6. 2020. Č. j.: MZDR 20598/2020-2/MIN/KAN.

ČESKÁ REPUBLIKA. Nařízení vlády České republiky. In: Sbíрка zákonů. 83/2020, roč. 2020, částka 34. s. 850.

ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 197. In: Sbíрка zákonů. 70/2020, roč. 2020, částka 31. s. 818.

ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 204. In: Sbíрка zákonů. 77/2020, roč. 2020, částka 32. s. 828.

ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 215. In: Sbírka zákonů. 85/2020, roč. 2020, částka 35. s. 860.

ČESKÁ REPUBLIKA. Usnesení vlády České republiky č. 247. In: Sbírka zákonů. 106/2020, roč. 2020, částka 41. s. 954.

Usnesení vlády ČR ze dne 13. července 2020 č. 743/2020 ke Strategickému rámci rozvoje péče o zdraví v ČR do roku 2030. In: část III materiál čj. 703/20. 2019. 101 s.

Právní předpisy

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, v posledním znění.

Ústavní zákon č. 2/1993, Sb., Listina základních práv a svobod, v posledním znění.

Zákon č. 555/1992 Sb., o vězeňské službě a justiční strážci, v posledním znění.

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, v posledním znění.

Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, v posledním znění.

Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, v posledním znění.

Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v posledním znění.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v posledním znění.

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v posledním znění.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v posledním znění.

Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v posledním znění.

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, v posledním znění.

Zákon č. 191/2016 Sb., o ochraně státních hranic České republiky a o změně souvisejících zákonů, v posledním znění.

Zákon č. 243/2020 Sb., o pravomoci Policie České republiky a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území České republiky, v posledním znění.

Zákon č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19 a o změně některých souvisejících zákonů, v posledním znění.

Ostatní prameny

Pokyn ke komunikaci s vězněnými osobami v návaznosti na přijímaná opatření ohledně zrušení návštěv vězněných osob. Generální ředitelství Praha.

13. 3. 2020. Č. j.: VS-57802-20/ČJ-2020-800001-GŘ.

Sdělení o poskytnutí statistických údajů. Policejní prezidium České republiky.

11. 1. 2024. Č. j.: PPR-3003-2/ČJ-2024-990210.

Zápis č. 1 z jednání pracoviště Krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří.

12. 3. 2020. Č. j.: VS-61337-1/ČJ-2020-802700.

Zápis ze zasedání krizového štábu Věznice Kynšperk nad Ohří. 21. 5. 2020.

Č. j.: VS-63568-13/ČJ-2020-802760.

Internetové zdroje

Mimořádné opatření. Porušení. Zákrok městské policie Uherské Hradiště. Online. Dostupné z: <https://www.denik.cz/krimi/straznici-v-hradisti-zakrokem-neporusili-zakon-tak-zni-vysledek-vysetrovani-2021.html>. [cit. 11. 1. 2024].

Mimořádné opatření. Porušení. Zákrok městské policie Uherské Hradiště. Online. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SXKmb/mely-by-padat-hlavy-politici-odsuzuji-zakrok-strazniku-vuci-otci-maleho-chlapce>. [cit. 11. 1. 2024].

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Bezpečnostní strategie České republiky 2023. Online. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/file/5161086/Bezpecnostni_strategie_2023.pdf. [cit. 28. 11. 2023].

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky. Světová zdravotnická organizace. Online. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.geneva/cz/odborne_organizace/ostatni_agendy/index.html. [cit. 4. 11. 2023].

Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Bílá kniha. Online. Dostupné z: https://ec.europa.eu/health/ph_overview/Documents/strategy_wp_cs.pdf. [cit. 5. 11. 2023].

Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Třetí akční program EU. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/3-akcni-program-eu/>. [cit. 2. 11. 2023].

Ministerstvo zdravotnictví České republiky. Veřejné zdraví. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/verejne-zdravi/>. [cit. 2. 11. 2023].

Mimořádné opatření. MZČR. č.j.: MZDR 15757/2020-37/MIN/KAN. Online. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/2020/10/Mimoradne-opatreni-noseni-ochrannych-prostredku-dychacich-cest-s-vyjimkami-s-ucinnosti-od-21-10-2020-do-odvolani.pdf>.

Mimořádné opatření. Omezení a zákazy návštěv ve věznicích. Online. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/assets/media-centrum/aktualne/MO-kterym-se-zakazuji-navstevy-veznice-od-27-1-2022-do-13-2-2022.pdf>. [cit. 13. 1. 2024].

MVČR. Onemocnění COVID-19. Kompetence. Příslušník. Hasičský sbor ČR. Online. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/nejen-zajistovani-bezpecnosti-a-ochrana-majetku-hasici-a-policiste-pri-pandemii-pomahaji-i-s-odbery-vzorku-ci-trasovanim.aspx>. [cit. 13. 1. 2024].

Národní zdravotnický informační portál. Koronavirus. SARS-CoV-2. Onemocnění COVID-19. Online. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/rejstrikovy-pojem/1067>. [cit. 5. 1. 2024].

Policie České republiky. Etický kodex Policie České republiky. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>. [cit. 28. 12. 2023].

Policie ČR. Pandemie COVID-19. Karanténní opatření. Spolupráce. Online. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/bilance-policejnich-cinnosti-v-souvislosti-s-koronavirovou-pandemii.aspx>. [cit. 12. 1. 2024].

Policie ČR. Porušení opatření. Online. Dostupné z: <https://tydenikpolicie.cz/muz-mel-pozitivni-test-na-koronavirus-presto-se-pohyboval-mez-desitkami-hasicu-ci-mez-policisty-a-zachranari-bez-jakekoliv-ochrany/>. [cit. 11. 1. 2024].

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky. Pandemie COVID-19. Karanténní opatření. Online. Dostupné z: <https://www.e-sbirka.cz/sb/2021/94?zalozka=text>. [cit. 12. 1. 2024].

Rozsudek Městského soudu v Praze. č.j. 18 A 59/2020-226. Zrušení opatření. Online. Dostupné z: <https://infodeska.justice.cz/soubor.aspx?souborid=6986012>. [cit. 19. 1. 2024].

Úřad pro zahraniční styky a informace. Přijímací řízení příslušníků. Online. Dostupné z: <https://www.uzsi.cz/jak-prijimate-nove-prislusniky.html>. [cit. 12. 1. 2024].

Úřad pro zahraniční styky a informace. Zákonná úprava. Působnost. Online. Dostupné z: <https://www.uzsi.cz/jakymi-pravnimi-predpisy-se-ridite.html>. [cit. 12. 1. 2024].

Veřejný ochránce práv. Lidská práva. Pandemie COVID-19. Opatření. Online. Dostupné z: https://www.ochrance.cz/aktualne/pandemie_uz_druhy_rok_zkousi_lidska_prava_zodpovednost_i_solidaritu/. [cit. 11. 1. 2024].

Veřejný ochránce práv. Mimořádné opatření. Omezení a zákazy návštěv ve věznicích. Skype obhajoba. Online. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/aktualne/situace-ve-veznicich-v-dobe-epidemie/>. [cit. 15. 1. 2024].

Vláda České republiky. Bezpečnostní rada státu. Online. Dostupné z: [Bezpečnostní rada státu | Vláda ČR \(vlada.cz\)](https://www.vlada.cz). [cit. 28. 11. 2023].

Vláda České republiky. Bezpečnostní strategie České republiky 2015. s. 19. b. 82. Online. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/brs/dokumenty/bezpecnostni-strategie-2015.pdf>. [cit. 28. 11. 2023].

Vláda. Pandemie COVID-19. Usnesení vlády České republiky č. 133. Online. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii---rok-2021-193536/>. [cit. 13. 1. 2024].

World Health Organization. Světová zdravotnická organizace. Ochrana dýchacích cest. Online. Dostupné z: <https://www.who.int/news-room/questions-and-answers/item/coronavirus-disease-covid-19-masks>. [cit. 20. 1. 2024].

World Health Organization. Světová zdravotnická organizace. Ústava WHO. Online. Dostupné z: <https://www.who.int/about/accountability/governance/constitution>. [cit. 1. 11. 2023].

Příloha č. 1: Žádost o poskytnutí statistických údajů. Policejní prezidium České republiky. 10. 1. 2024.

27.01.24 8:08

Gmail - Žádost o poskytnutí statistických údajů

Tomáš Salaj <salic6982@gmail.com>

Žádost o poskytnutí statistických údajů

1 zpráva

Tomáš Salaj <salic6982@gmail.com>
Komu: pp.ovk@pcr.cz

10. ledna 2024 v 10:19

Dobrý den,

obracím se na Vás se žádostí ve věci poskytnutí statistiky o počtu podání v uplynulých letech (zejména před a během pandemie Covid-19).
Jsem studentem 3. ročníku Policejní akademie ČR v Praze a píši bakalářskou práci na téma Ochrana veřejného zdraví a kompetence příslušníků bezpečnostních sborů. Vámi dodané statistické údaje bych rád použil v rámci své bakalářské práce.

Velmi Vám děkuji za ochotu.

S pozdravem
Tomáš Salaj, 3. ročník kombinovaného studia B62

<https://mail.google.com/mail/u/0/?ik=e8e6e6a402&view=ot&search=all&permthid=thread-a:r-4538102621830624401&siml=msg-a:r-589148696...> 1/1

Příloha č. 2: Sdělení o poskytnutí statistických údajů. Policejní prezidium České republiky. 11. 1. 2024. Č. j.: PPR-3003-2/ČJ-2024-990210

JID: PCR99ETRF041062364

Pomáhat a chránit

POLICEJNÍ PREZIDIUM ČESKÉ REPUBLIKY

úřad vnitřní kontroly
oddělení podání

Č. j. PPR-3003-2/ČJ-2024-990210

Praha 11. ledna 2024

Počet stran: 1

Přílohy: 1/1x soubor

Pan
Tomáš Salaj

salic6982@gmail.com

Žádost o poskytnutí statistických údajů - sdělení

Na základě Vaší žádosti ze dne 10. ledna 2024 o poskytnutí statistických údajů týkajících se počtu podání v uplynulých letech „zejména před a během pandemie Covid-19“ v příloze zasílám statistické údaje evidované zdejšími kontrolními útvary. V této souvislosti současně sděluji, že statistickými údaji týkajícími se přímo pandemie Covid-19 zdejší kontrolní útvar nedisponuje.

Závěrem upozorňuji, že materiál je zaslán pouze k Vašemu využití při zpracování bakalářské práce v rámci Vašeho studia na Policejní akademii ČR v Praze.

Zpracoval:
Mgr. Miroslav Fuřín

plk. Mgr. Michal Tikovský
ředitel úřadu

Strojnická 27
170 89 Praha 7

Mgr. Michal Tikovský
POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY
Důvod podpisání:

Čas podepsání:
11.01.2024 10:23:51

www.policie.cz

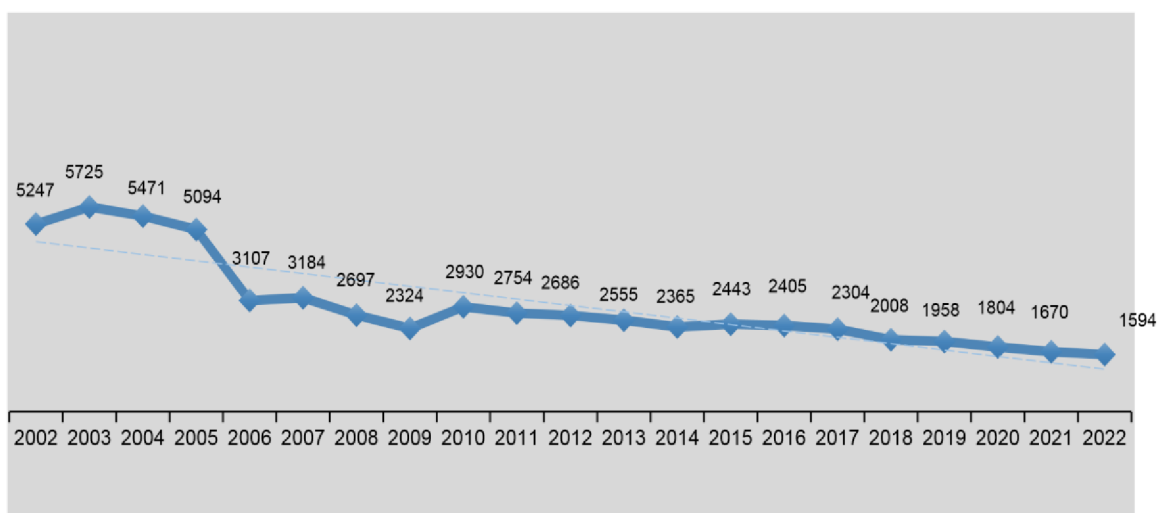
Tel.: +420 974 827 301
E-mail: epodatelna.policie@pcr.cz
ID DS: gs9ai55

Stížnosti, upozornění a kvalifikovaná upozornění

Při vyřizování stížností na činnost orgánů policie a policistů bylo do roku 2022 postupováno ve smyslu ustanovení § 175 odst. 1 správního řádu, přičemž opravným prostředkem byl postup ve smyslu ustanovení § 175 odst. 7 správního řádu. Novelou zákona. č. 273/20008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“), s účinností od 1. ledna 2022, byl do ustanovení § 97 vložen nový odst. 3, který umožňuje tzv. dotčeným osobám požádat o přezkoumání způsobu vyřízení upozornění, jestliže mají za to, že jejich upozornění nebylo vyřízeno řádně. V souvislosti s touto novelou jsou nově podání občanů, dříve vyřizovaných ve smyslu ustanovení § 175 odst. 1 správního řádu, resp. ustanovení § 175 odst. 7 správního řádu, vyřizována ve smyslu ustanovení § 97 zákona o policii. Statisticky jsou sledovány pouze upozornění ve smyslu ustanovení § 97 odst. 1 zákona o policii podané osobami, které mohou ve smyslu ustanovení § 97 odst. 3 zákona o policii požádat o přezkoumání způsobu vyřízení upozornění. Vzhledem k obdobnému vnímání významu ustanovení § 175 odst. 1 správního řádu a ustanovení § 97 odst. 1 zákona o policii je i nadále v dalším textu používán jednotný termín „stížnost“.

Počty stížností na činnost orgánů policie a policistů vystihuje graf č. 1.

Graf č. 1: Počet stížností v letech 2002–2022

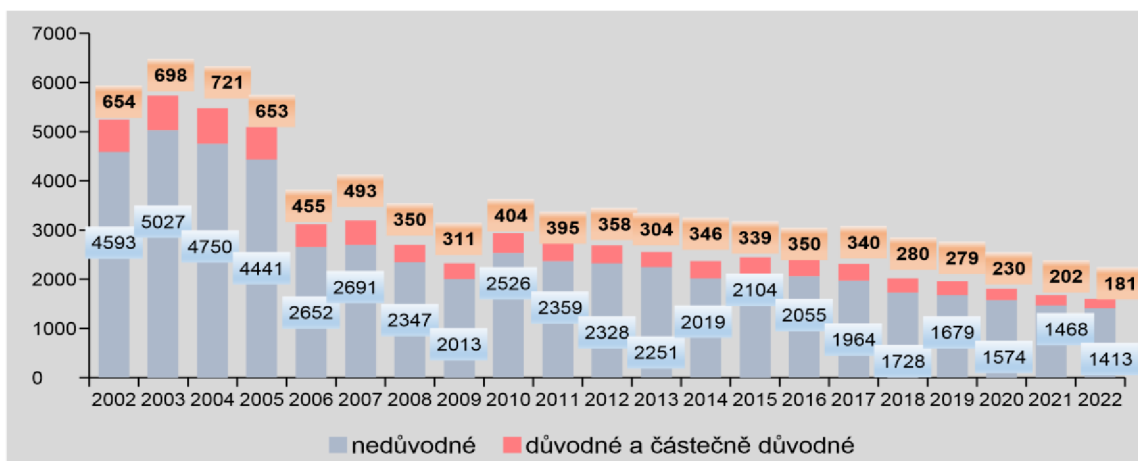
Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Pokles počtu vyřizovaných stížností pokračoval i v roce 2022. Za období posledních 10 let došlo k poklesu počtu vyřizovaných stížností o 41 %. Na druhou

stranu narůstá náročnost vyřízení stížností, a to vzhledem k vývoji judikatury soudů.

Počty stížností vyřízených v minulých letech jsou zobrazeny v grafu č. 2. Při rozborech důvodnosti jsou stížnosti, které byly hodnoceny jako částečně důvodné, přiřazeny k důvodným stížnostem a posuzovány zároveň s nimi.

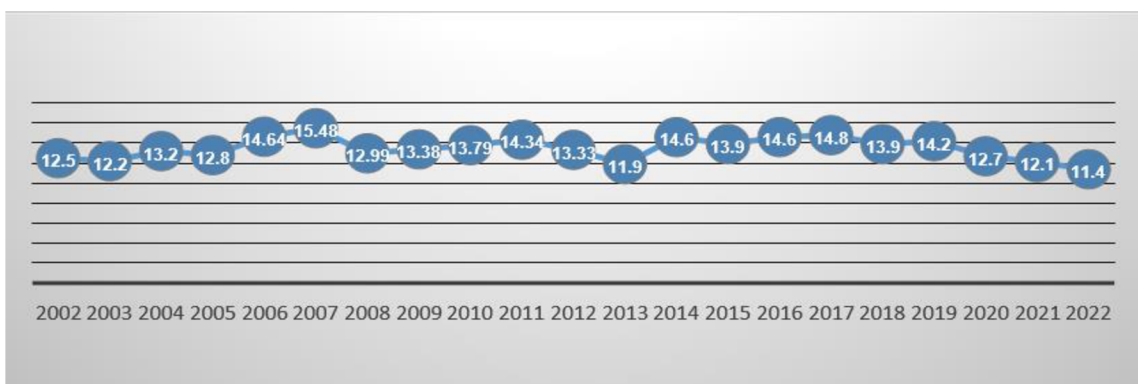
Graf č. 2: Počty důvodných a nedůvodných stížností vyřízených v letech 2002–2022

Zdroj: IS ETŘ k 25. 1 2023

Za sledované období od roku 2002 do roku 2022 je zřejmé, že procentuální podíl důvodných a částečně důvodných stížností na celkovém počtu stížností je vyrovnaný, bez výraznějších výkyvů, a pohybuje se mezi 11 až 15 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že ačkoliv jsou na policisty kladeny čím dál vyšší nároky, procentuální poměr důvodných a částečně důvodných stížností se výrazně nemění. Vývoj je znázorněn v grafu č. 3.

Graf č. 3: Vývoj důvodnosti stížností v letech 2002–2022 v procentech

Zdroj: IS ETŘ k 25. 1. 2023

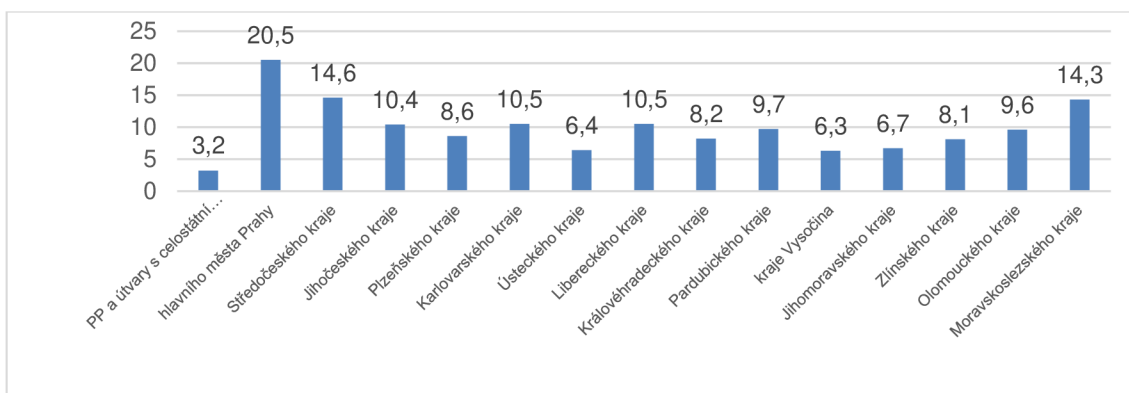
Počty stížností se u jednotlivých útvarů liší, což je znázorněno v tabulce č. 1. Údaje vychází z grafu č. 1.

Tabulka č. 1: Porovnání stížností vyřízených v roce 2022 a 2021

Útvar / krajské ředitelství policie	2022					2021				
	vyřízené	důvodné	částečně důvodné	důvodné celkem	podíl důvodných v %	vyřízené	důvodné	částečně důvodné	důvodné celkem	podíl důvodných v %
PP a útvary s celostátní působností	156	3	2	5	3,2	167	2	4	6	3,6
hlavního města Prahy	258	19	34	53	20,5	307	16	43	59	19,2
Středočeského kraje	247	13	23	36	14,6	227	11	21	32	14,1
Jihočeského kraje	96	3	7	10	10,4	106	3	6	9	8,5
Plzeňského kraje	35	1	2	3	8,6	39	0	2	2	5,1
Karlovarského kraje	38	1	3	4	10,5	41	3	6	9	22,0
Ústeckého kraje	78	1	4	5	6,4	132	5	9	14	10,6
Libereckého kraje	57	2	4	6	10,5	61	3	3	6	9,8
Královéhradeckého kraje	73	4	2	6	8,2	74	3	3	6	8,1
Pardubického kraje	31	1	2	3	9,7	24	0	2	2	8,3
kraje Vysočina	79	2	3	5	6,3	44	1	8	9	20,5
Jihomoravského kraje	119	4	4	8	6,7	116	1	5	6	5,2
Zlínského kraje	86	3	4	7	8,1	69	1	3	4	5,8
Olomouckého kraje	94	3	6	9	9,6	110	4	9	13	11,8
Moravskoslezského kraje	147	5	16	21	14,3	153	4	21	25	16,3
celkem	1594	65	116	181	11,4	1670	57	145	202	12,1

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Graf č. 4 – Porovnání důvodnosti vyřízených stížností v roce 2022 dle útvarů a KŘP

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Předmět důvodných stížností

Nejčastějším předmětem důvodných stížností byl postup policistů na místě.

Tabulka č. 2: Přehled důvodných stížností dle předmětu

Předmět důvodných stížností	Podíl v %
postup – činnost na místě	22,7
vyřizování podání	14,9
postup – ostatní	13,9
nevhodné jednání a chování – porušení zásad vystupování	11,3
nevhodné jednání a chování – ostatní	10,7
nevhodné jednání a chování – nevstřícné jednání	5,2
postup – při vyřizování podání	4,2
nepřijetí podání, oznámení	4,2
postup operačního střediska, 158	3,2
omezení osobní svobody, předvedení a zajištění	2,6
použití donucovacích prostředků a zbraně	2,6
nevhodné jednání a chování – ústrojová kázeň	1,6
zneužití služebního (pracovního) postavení	1,6
použití fyzického násilí	0,6
zákrok pod jednotným velením	0,3
rozhodnutí ve věci zbraní	0,3

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Příčina důvodných stížností

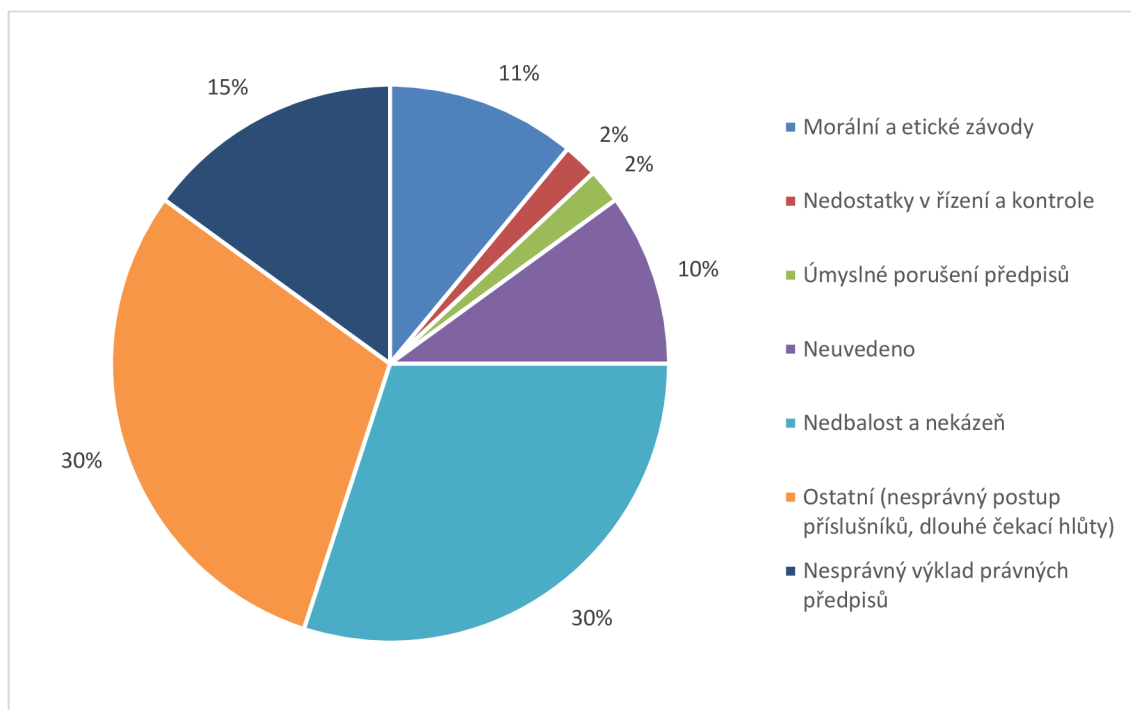
V roce 2022 byl shodně příčinou 30 % důvodných stížností nesprávný postup policistů při výkonu služby a nedbalost a nekázeň.

Tabulka č. 3: Přehled důvodných stížností dle příčiny

Příčina důvodných stížností	Počet
ostatní (nesprávný postup příslušníků a dlouhé čekací lhůty atd.)	55
nedbalost a nekázeň	55
nesprávný výklad právních předpisů	27
morální a etické závady	20
úmyslné porušení předpisů	3
nedostatky v řízení a kontrole	3
neuvedeno	18
Celkem	181

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Graf č. 5: Procentuální přehled příčin důvodných stížností v roce 2022

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Prvotní stížnosti

V následující tabulce jsou uvedeny pouze prvotní stížnosti podle vyřizujícího útvaru.

Tabulka č. 4: Počet prvotních stížností

Útvar / krajské ředitelství policie	Stížnosti				
	vyřízené	důvodné	částečně důvodné	důvodné celkem podíl důvodných v %	
PP a útvary s celostátní působností	19	2	1	3	15,8
hlavního města Prahy	247	15	33	48	19,4
Středočeského kraje	247	13	23	36	14,6
Jihočeského kraje	96	3	7	10	10,4
Plzeňského kraje	35	1	2	3	8,6
Karlovarského kraje	38	1	3	4	10,5
Ústeckého kraje	78	1	4	5	6,4
Libereckého kraje	57	2	4	6	10,5
Královéhradeckého kraje	73	4	2	6	8,2
Pardubického kraje	31	1	2	3	9,7
kraje Vysočina	79	2	3	5	6,3
Jihomoravského kraje	119	4	4	8	6,7
Zlínského kraje	86	3	4	7	8,1
Olomouckého kraje	94	3	6	9	9,6
Moravskoslezského kraje	147	5	16	21	14,3
Celkem	1446	60	114	174	12,0

Zdroj: IS ETŘ k 25. 1. 2023

Žádosti o přešetření způsobu vyřízení stížnosti

Má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného útvaru policie, nebyla vyřízena řádně, může požádat nadřízený útvar, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti. Jeho právo vyplývá z ustanovení § 175 odst. 7 správního řádu, resp. § 97 odst. 3 zákona o policii.

V rámci policie bylo v roce 2022 vyřízeno 149 žádostí o přešetření způsobu vyřízení stížnosti, přičemž 11 jich bylo vyřízeno na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy a 138 jich bylo vyřízeno úřadem vnitřní kontroly. V rámci

přesetření byly zjištěny nedostatky při způsobu vyřízení 7 prvotních stížností, viz tabulka č. 5.

Tabulka č. 5: Počet tzv. opakovaných stížností

Útvar / krajské ředitelství policie	Stížnosti		
	vyřízené	důvodné	podíl důvodných v %
úřad vnitřní kontroly	138	2	1,5
hlavního města Prahy	11	5	45,5
Celkem	149	7	4,7

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023

Z celkových 138 žádostí o přesetření způsobu vyřízení stížnosti přešetřovaných na úřadu vnitřní kontroly bylo zjištěno, že 2 prvotní stížnosti nebyly vyřízeny řádně. Jednotlivá pochybení se týkala následujících krajských ředitelství.

Žádosti o přesetření způsobu vyřízení stížnosti přešetřované úřadem vnitřní kontroly

Tabulka č. 6: Počet tzv. opakovaných stížností směřujících na útvary a KŘP

Směřující na útvar / KŘP	Celkem	Zjištěny nedostatky
PP a útvary s celostátní působností	1	
hlavního města Prahy	7	1
Středočeského kraje	24	
Jihočeského kraje	5	
Plzeňského kraje	8	
Karlovarského kraje	8	
Ústeckého kraje	12	
Libereckého kraje	6	
Královéhradeckého kraje	3	
Pardubického kraje	2	
kraje Vysočina	10	
Jihomoravského kraje	15	
Zlínského kraje	4	
Olomouckého kraje	13	1
Moravskoslezského kraje	20	

Zdroj: IS ETR k 25. 1. 2023